

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ได้มาจากแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนชั้นอนุบาล ๑ ในโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 348 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 77 คน ครูผู้สอนชั้นอนุบาล 271 คน เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนอนุบาล นำเสนอข้อมูลเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียนด้านเป้าหมาย และนโยบายในการจัดกิจกรรมดนตรีและการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้อมูลของครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียน แยกเป็นการเตรียมความพร้อมด้านดนตรี ด้านเนื้อหาในการจัดกิจกรรมดนตรี ด้านทักษะดนตรี ด้านการวัดและประเมินผลดนตรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัญหาต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมดนตรี แยกเป็น ด้านการเรียนการสอน ด้านอุปกรณ์และสถานที่ ด้านบุคลากร และด้านตัวนักเรียน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความคิดเห็น ความต้องการและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตอนที่ 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่ง

ประกอบด้วย ข้อมูลสภาพภาพของผู้บริหาร และข้อมูลสภาพภาพของครูผู้สอนชั้น
อนุบาล (ตารางที่ 3-6)

ตอนที่ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียนด้านเป้าหมายและ
นโยบายในการจัดกิจกรรมดนตรีและการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมดนตรี
สำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ และข้อมูลของครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการจัดกิจกรรม
ดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียน แยกเป็น การเตรียมความพร้อมด้าน
ดนตรีด้านเนื้อหาในการจัดกิจกรรมดนตรี ด้านทักษะดนตรี ด้านการวัดและ
ประเมินผลดนตรี

การเสนอข้อมูลในตอนที่ 2 นี้แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เสนอ
ข้อมูลที่ได้จากผู้บริหารโรงเรียน และส่วนที่ 2 เสนอข้อมูลที่ได้จากครูผู้สอนชั้น
อนุบาลดังรายละเอียดดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านเป้าหมายและนโยบายในการจัดกิจกรรมดนตรีและการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาล
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ของผู้บริหาร
โรงเรียน (ตารางที่ 7)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านลักษณะการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับ
นักเรียนอนุบาลของครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา เสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

2.1 การเตรียมความพร้อมด้านดนตรี (ตารางที่ 8)

2.2 ด้านเนื้อหาในการจัดกิจกรรมดนตรี (ตารางที่ 9)

2.3 ด้านทักษะดนตรี (ตารางที่ 10)

2.4 ด้านการวัดและประเมินผลดนตรี (ตารางที่ 11)

ตอนที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัญหาต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน

กิจกรรมดนตรีของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา เสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. ปัญหาด้านการเรียนการสอน (ตารางที่ 12)
2. ปัญหาด้านอุปกรณ์และสถานที่ (ตารางที่ 13)
3. ปัญหาด้านบุคลากร (ตารางที่ 14)
4. ปัญหาด้านตัวนักเรียน (ตารางที่ 15)

ตอนที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความคิดเห็น ความต้องการ และข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

การเสนอข้อมูลตอนที่ 4 นี้แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เสนอข้อมูลด้านความคิดเห็นและความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา (ตารางที่ 16) ส่วนที่ 2 คือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพของผู้บริหาร	จำนวน	ร้อยละ
	N = 77	
เพศ		
ชาย	7	9.09
หญิง	70	90.91

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สภาพภาพของผู้บริหาร	จำนวน	ร้อยละ
	N = 77	
อายุ		
31-35 ปี	1	1.30
36-40 ปี	1	1.30
41-45 ปี	10	12.99
46-50 ปี	16	20.78
51-55 ปี	27	35.06
56 ปีขึ้นไป	22	28.57
ตำแหน่งปัจจุบัน		
ผู้อำนวยการ	72	93.51
อาจารย์ใหญ่	5	6.49
วุฒิทางการศึกษา		
บ.กศ.ชั้นสูง (วิชาเอกอนุบาลศึกษา)	2	2.60
ปริญญาตรี (วิชาเอกอนุบาลศึกษา)	6	7.79
ปริญญาตรี (ไม่ใช่วิชาเอกอนุบาลศึกษา)	61	79.22
ปริญญาโท (สาขาการศึกษาปฐมวัย)	1	1.30
ปริญญาโท (ไม่ใช่อสาขการศึกษาปฐมวัย)	7	9.09
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน		
1-5 ปี	10	12.99
6-10 ปี	14	18.18
11-15 ปี	18	23.37
16-20 ปี	10	12.99
21 ปีขึ้นไป	25	32.47

จากตารางที่ 3 แสดงว่าผู้บริหารในโรงเรียนอนุบาลซึ่งปฏิบัติงานด้านอนุบาลศึกษาเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือมีเพศหญิงร้อยละ 90.91 เพศชายร้อยละ 9.09

อายุของผู้บริหารมีอายุระหว่าง 51-55 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.06 รองลงมาคืออายุระหว่าง 56 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 28.57 และจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.30 ที่มีอายุระหว่าง 31-35 และ 36-40 ปี

ตำแหน่งในปัจจุบันของผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถาม พบว่าร้อยละ 93.51 เป็นผู้อำนวยการและร้อยละ 6.49 เป็นอาจารย์ใหญ่

วุฒิการศึกษาของผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 79.22 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (ไม่ช้วิชาเอกอนุบาลศึกษา) รองลงมาคือร้อยละ 9.09 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท (ไม่ช้สาขาการศึกษาปฐมวัย) และจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.30 มีวุฒิปริญญาโท (สาขาการศึกษาปฐมวัย)

ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบันของผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 32.47 มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน 21 ปีขึ้นไป และน้อยที่สุดคือร้อยละ 12.99 มีจำนวนระยะเวลาที่ปฏิบัติงานเท่ากันคือ 1-5 ปีและ 16-20 ปี

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามข้อมูลด้านสถานภาพเกี่ยวกับประสบการณ์ในการสอนเด็กระดับชั้นอนุบาล ประสบการณ์ทางด้านดนตรี ความสามารถทางด้านดนตรี การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาและขนาดของโรงเรียน

สถานภาพของผู้บริหาร	จำนวน	
	N = 77	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการสอนเด็กระดับชั้นอนุบาล		
1-3 ปี	11	14.29
4-6 ปี	12	15.58
7-9 ปี	5	6.50

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพของผู้บริหาร	จำนวน	
	N = 77	ร้อยละ
10-12 ปี	8	10.39
13 ปีขึ้นไป	29	37.66
อื่น ๆ เช่น ไม่เคยสอนมาก่อน	12	15.58
ประสบการณ์ทางด้านดนตรี		
เคยเรียนเป็นวิชาเอกหรือวิชาโท	13	16.88
เคยเข้ารับการอบรมทางด้านดนตรี	39	50.65
ไม่มีประสบการณ์	25	32.47
ความสามารถทางด้านดนตรี		
การเล่นเปียโน	15	19.48
การเล่นกีตาร์	2	2.60
การเล่นอีเลคโทน	8	10.39
การเป่าขลุ่ย เช่น รีคอร์ดเดอร์	2	2.60
การขับร้อง	44	57.14
การเล่นเครื่องกำกับจังหวะ เช่น ฉิ่ง	17	22.08
กรับ	6	7.79
กลอง	4	5.19
ลูกช้ด	1	1.30
ฆ้อง	1	1.30
การอ่านโน้ตสากล	20	25.97
ไม่มีความสามารถทางด้านดนตรี	6	7.79
การเล่นเครื่องดนตรีไทย เช่น ซออู้, อังกะลุง	11	14.29

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สภาพภาพของผู้บริหาร	จำนวน	ร้อยละ
N = 77		
การอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมดนตรีหรือ		
วิธีสอนดนตรีชั้นอนุบาลศึกษา		
ไม่เคย	57	74.03
เคย	20	25.97
เรื่องที่ได้รับการอบรมหรือสัมมนา		
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	10	12.99
ดนตรีกับการสอนอนุบาล	6	7.79
การสอนดนตรีสำหรับเด็ก	4	5.19
เข้ารับการอบรมหรือสัมมนากับหน่วยงาน		
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	12	15.58
อื่น ๆ เช่น วิทยาลัยครู สยามกลการ สมาคม		
อนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย สมาคมการศึกษา		
สำหรับเด็กนานาชาติ สาขาประเทศไทย	8	10.39
ระยะเวลาในการอบรมหรือสัมมนา		
1-2 วัน	3	3.90
3-5 วัน	12	15.58
6 วันขึ้นไป	5	6.49
ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน		
ขนาดเล็ก (121-359 คน)	1	1.30
ขนาดกลาง (360-719)	1	1.30
ขนาดใหญ่ (720-1,079 คน)	10	12.98
ขนาดใหญ่ที่สุด (1,080 คนขึ้นไป)	65	84.42

จากตารางที่ 4 แสดงว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ คือร้อยละ 37.66 มีประสบการณ์ในการสอนเด็กระดับชั้นอนุบาล 13 ปีขึ้นไป รองลงมาคือร้อยละ 15.58 มีจำนวนประสบการณ์ที่เท่ากันคือ 4-6 ปีและไม่เคยสอนเลย มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 6.50 มีประสบการณ์ 7-9 ปี

ประสบการณ์ทางด้านดนตรี พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 50.65 เคยเข้ารับการอบรมทางด้านดนตรี รองลงมาคือร้อยละ 32.47 ไม่มีประสบการณ์ทางด้านดนตรีเลย

ความสามารถทางด้านดนตรี พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 57.14 มีความสามารถในการขับร้อง รองลงมาคือร้อยละ 25.97 มีความสามารถในการอ่านโน้ตสากล และมีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.30 มีความสามารถในการเล่นเครื่องกำกับจังหวะคือลูกชดและฆ้อง

การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมดนตรีหรือวิธีสอนดนตรีชั้นอนุบาลศึกษา พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 74.03 ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา และมีส่วนน้อยคือร้อยละ 25.97 ที่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา สำหรับผู้บริหารที่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนานั้นคิดเป็นร้อยละ 12.99 ได้เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเรื่องกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ และร้อยละ 7.79 เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเรื่องดนตรีกับการสอนอนุบาล มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 5.19 ที่ได้เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเรื่องการสอนดนตรีสำหรับเด็ก

ส่วนหน่วยงานที่จัดอบรมหรือสัมมนานั้น พบว่าผู้บริหารร้อยละ 15.58 เข้ารับการอบรมหรือสัมมนากับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และนอกนั้นร้อยละ 10.39 เข้าอบรมหรือสัมมนากับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น วิทยาลัยครู สยามกลกาล สมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย สมาคมการศึกษาสำหรับเด็กนานาชาติ สาขาประเทศไทย

สำหรับระยะเวลาที่เข้ารับการอบรมหรือสัมมนา พบว่าผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 15.58 ใช้เวลาระหว่าง 3-5 วัน รองลงมาคือร้อยละ 6.49 ใช้เวลาระหว่าง 6 วันขึ้นไป และน้อยที่สุดคือผู้บริหารร้อยละ 3.90 ใช้เวลา 1-2 วัน

ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มักเป็นร้อยละ 84.42 ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่สุด (1,080 คนขึ้นไป) รองลงมาคือร้อยละ 12.98 ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ (720-1,079 คน) และมีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 1.30 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก (121-359 คน) และขนาดกลาง (360-719 คน)

ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนอนุบาล จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพของครูผู้สอนชั้นอนุบาล	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	0	0
หญิง	271	100
อายุ		
26-30 ปี	22	8.12
31-35 ปี	85	31.36
36-40 ปี	86	31.73
41-45 ปี	41	15.13
46-50 ปี	23	8.49
51-55 ปี	11	4.06
56 ปีขึ้นไป	3	1.11
หน้าที่รับผิดชอบงานชั้นอนุบาล		
ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1	128	47.23
ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 2	118	43.54
ครูพิเศษ	25	9.23

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สถานภาพของครูผู้สอนชั้นอนุบาล	จำนวน N = 271	ร้อยละ
หากเป็นครูพิเศษ รับผิดชอบกิจกรรม		
กิจกรรมดนตรี	8	2.95
กิจกรรมสร้างสรรค์	8	2.95
กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายและจังหวะ	9	3.33
วุฒิทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี		
วิชาเอกอนุบาลศึกษา	31	11.44
ไม่ใช่วิชาเอกอนุบาลศึกษา	18	6.64
ปริญญาตรี		
วิชาเอกอนุบาลศึกษา	133	49.08
ไม่ใช่วิชาเอกอนุบาลศึกษา	54	19.92
ปริญญาโท สาขาการศึกษาปฐมวัย	29	10.70
ปริญญาโท สาขาอื่น ๆ เช่น ประถมศึกษา		
การศึกษาพิเศษ พลศึกษา	6	2.22
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน		
ต่ำกว่า 1 ปี	4	1.47
1-5 ปี	11	4.06
6-10 ปี	63	23.25
11-15 ปี	82	30.26
16-20 ปี	68	25.09
21 ปีขึ้นไป	43	15.87

จากตารางที่ 5 แสดงว่าครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นเพศหญิง ครูผู้สอนจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 31.73 มีอายุระหว่าง 36-40 ปี รองลงมาคือ ร้อยละ 31.36 ปี อายุระหว่าง 31-35 ปี และน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.11 มีอายุ 56 ปีขึ้นไป

หน้าที่รับผิดชอบงานชั้นอนุบาล พบว่าครูผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 47.23 เป็นครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 รองลงมาคือร้อยละ 43.54 เป็นครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 2 และน้อยที่สุดคือร้อยละ 9.23 เป็นครูพิเศษโดยรับผิดชอบกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายและจังหวะคิดเป็นร้อยละ 3.33 รองลงมาเป็นกิจกรรมดนตรีและกิจกรรมสร้างสรรค์คิดเป็นร้อยละ 2.95

วุฒิทางการศึกษา พบว่าครูผู้สอนส่วนมากคิดเป็นร้อยละ 49.08 มีวุฒิปริญญาตรี (วิชาเอกอนุบาลศึกษา) รองลงมาคือร้อยละ 19.92 มีวุฒิปริญญาตรี (ไม่ใช่วิชาเอกอนุบาลศึกษา) และมีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.22 มีวุฒิปริญญาโท สาขาอื่นๆ เช่น ประถมศึกษา การศึกษาพิเศษ พลศึกษา

ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน พบว่าครูผู้สอนร้อยละ 30.26 มีการดำรงตำแหน่งระยะเวลาที่ทำงาน 11-15 ปีมากที่สุด รองลงมาคือร้อยละ 25.09 ที่ทำงานมีระยะเวลา 16-20 ปีและน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.47 มีระยะเวลาที่ทำงานต่ำกว่า 1 ปี

ตารางที่ 6 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามข้อมูลด้านสถานภาพเกี่ยวกับประสบการณ์ในการสอนแต่ละระดับชั้นอนุบาล ประสบการณ์ทางด้านดนตรี ความสามารถทางด้านดนตรี การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาและจำนวนนักเรียนในชั้นที่สอน

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สถานภาพของครูผู้สอนชั้นอนุบาล	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการสอนเด็กระดับชั้นอนุบาลศึกษา		
1-3 ปี	23	8.49
4-6 ปี	46	16.97
7-9 ปี	42	15.50
10-12 ปี	39	14.39
13 ปีขึ้นไป	121	44.65
ประสบการณ์ทางด้านดนตรี		
เคยเรียนเป็นวิชาเอกหรือวิชาโท	26	9.60
เคยเข้ารับการอบรมทางด้านดนตรี	90	33.21
ไม่มีประสบการณ์	107	39.48
อื่น ๆ เช่น เรียนในโรงเรียนสอนดนตรี มีความสามารถทางนาฏศิลป์ ชอบเพลง รักดนตรี และศึกษาด้วยตนเอง	48	17.71
ความสามารถทางด้านดนตรี		
การเล่นเปียโน	8	2.95
การเล่นกีตาร์	4	1.48
การเล่นอีเลคทอน	11	4.06
การเป่าขลุ่ย เช่น รีคอร์ดเดอร์	28	10.33
การขับร้อง "	155	57.20
การเล่นเครื่องกำกับจังหวะ เช่น		
ฉิ่ง	15	5.54
กรับ	10	3.69
กลอง	8	2.95
ลูกซัด	11	4.06

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สถานภาพของครูผู้สอนชั้นอนุบาล	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
ห้อง	9	3.32
รำมะนา	20	7.38
สามเหลี่ยม	6	2.21
การอ่านนิทานสากล	40	14.76
อื่น ๆ เช่น ไม่มีความสามารถทางด้านดนตรี มีความสามารถทางด้านเครื่องดนตรีไทย- นาฏศิลป์	34	12.55
การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัด กิจกรรมดนตรีหรือวิธีสอนดนตรีชั้นอนุบาลศึกษา		
ไม่เคย	207	76.38
เคย	64	23.62
เรื่องที่ได้รับการอบรมหรือสัมมนา		
กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ	14	5.17
กิจกรรมการสร้างสรรค์ประกอบดนตรี	11	4.06
การสอนเพลงเด็กก่อนวัยเรียน	10	3.69
ดนตรีนาฏศิลป์พื้นฐาน	2	0.74
ดนตรีและเพลงสำหรับเด็ก	5	1.85
การอ่านนิทานสากลและแต่งเพลงเด็ก	19	7.01
ละครสร้างสรรค์และละครใบ้	3	1.10
เข้ารับการอบรมหรือสัมมนากับหน่วยงาน		
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	43	15.87
โรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ- การประถมศึกษาแห่งชาติ	13	4.79

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สถานภาพของครูผู้สอนชั้นอนุบาล	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
วิทยาลัยครู	4	1.48
อื่น ๆ เช่น มหาวิทยาลัย กรมสามัญศึกษา ครูสภา โรงเรียนอนุบาล สังกัดคณะกรรมการการศึกษา เอกชน	4	1.48
ระยะเวลาในการอบรมหรือสัมมนา		
1-2 วัน	18	6.64
3-4 วัน	4	1.48
5-6 วัน	9	3.32
7-8 วัน	3	1.11
9 วันขึ้นไป	30	11.07
จำนวนนักเรียนในชั้นเรียนที่ปฏิบัติงาน		
20-25 คน	2	0.74
26-30 คน	11	4.06
31-35 คน	73	26.94
36-40 คน	112	41.33
มากกว่า 40 คน	70	25.83
อื่น ๆ เช่น สอนทุก ๆ ห้องจำนวนเด็ก มากกว่า 100 คนขึ้นไป โดยหมุนเวียน เข้ามาเรียนทีละชั้น	3	1.10

จากตารางที่ 6 แสดงว่าครูผู้สอนชั้นอนุบาล คิดเป็นร้อยละ 44.65 มีประสบการณ์ในการสอนเด็กระดับชั้นอนุบาลศึกษา 13 ปีขึ้นไป รองลงมาคือร้อยละ 16.97 มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 4-6 ปีและน้อยที่สุดคือร้อยละ 8.49 ที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-3 ปี

ประสบการณ์ทางด้านดนตรี พบว่าครูผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 39.48 ไม่มีประสบการณ์ทางด้านดนตรี รองลงมาคือร้อยละ 33.21 เคยเข้ารับการอบรมทางด้านดนตรี น้อยที่สุดคือร้อยละ 9.60 เคยเรียนเป็นวิชาเอกหรือวิชาโท

ความสามารถทางด้านดนตรี พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 57.20 มีความสามารถในการขับร้อง รองลงมาคือร้อยละ 14.76 มีความสามารถในการอ่านโน้ตสากล และน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.48 มีความสามารถในการเล่นกีตาร์

การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมดนตรีหรือวิธีสอนดนตรีชั้นอนุบาลศึกษา พบว่าครูผู้สอนจำนวนมากว่าครึ่ง คือร้อยละ 76.38 ไม่เคยรับการอบรมหรือสัมมนา และมีส่วนน้อยคือร้อยละ 23.62 ที่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา ส่วนครูผู้สอนที่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนานั้นคิดเป็นร้อยละ 5.17 เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเรื่องกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ รองลงมาคือร้อยละ 4.06 เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเรื่องกิจกรรมการสร้างสรรค์ประกอบดนตรีและน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.74 ที่เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเรื่องดนตรีนาฏศิลป์พื้นฐาน สำหรับหน่วยงานที่ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา พบว่าครูผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 15.87 เข้ารับการอบรมหรือสัมมนากับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ รองลงมาคือครูผู้สอนร้อยละ 4.79 เข้ารับการอบรมหรือสัมมนากับโรงเรียนอนุบาลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งระยะเวลาที่ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา พบว่าครูผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 11.07 ใช้เวลา 9 วันขึ้นไป และจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.11 ใช้เวลา 7-8 วัน

จำนวนนักเรียนในชั้นเรียนที่ปฏิบัติงาน พบว่าครูผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 41.33 รับผิดชอบนักเรียนในชั้นระหว่าง 36-40 คน รองลงมาคือร้อยละ

26.94 รับผิดชอบนักเรียน 31-35 คนและมีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.74 ที่
รับผิดชอบนักเรียน 20-25 คน

ตอนที่ 2

ข้อมูลด้านเป้าหมายและนโยบายในการจัดกิจกรรมดนตรี และการ
ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตารางที่ 7 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามเป้าหมาย
และนโยบายในการจัดกิจกรรมดนตรี และการส่งเสริมสนับสนุนการ
จัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

	จำนวน	
เป้าหมายของผู้บริหาร	N = 77	ร้อยละ
<u>เป้าหมายพิเศษในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาล</u>		
มุ่งให้นักเรียนฟังเสียงธรรมชาติ เสียงดนตรี	71	92.21
มุ่งให้นักเรียนได้ร้องเพลง	71	92.21
มุ่งให้นักเรียนได้เคลื่อนไหวร่างกายเข้ากับ จังหวะดนตรี	76	98.70
มุ่งให้นักเรียนได้เล่นเครื่องดนตรีอย่างง่าย ๆ	71	92.21
มุ่งให้นักเรียนได้เรียนการแยกแยะลักษณะ ของระดับเสียง และลักษณะของเสียงในเรื่อง ความดังค่อยและความรู้สึก	60	77.92
มุ่งให้นักเรียนได้สร้างสรรค์ด้านการเคลื่อนไหว และการปรบมือ หรือการทำจังหวะ	74	97.06
มุ่งให้นักเรียนได้อ่านสัญลักษณ์หรือภาพง่าย ๆ		

ตารางที่ 7 (ต่อ)

เป้าหมายของผู้บริหาร	จำนวน	
	N = 77	ร้อยละ
หรือสื่อความหมายเกี่ยวกับเสียงและดนตรี อื่น ๆ เช่น เรียนรู้ดนตรีอย่างสนุกสนาน เกิดความซาบซึ้งในดนตรี เกิดเจตคติที่ดี ต่อนักดนตรี และกล้าแสดงออก	49	63.64
วิธีการส่งเสริมเป้าหมายพิเศษทางดนตรีในการจัด กิจกรรมดนตรี		
จัดให้มีการสอนพิเศษทางดนตรีนอกเวลาเรียน	20	25.97
ให้เวลาเรียนกิจกรรมทางดนตรีมากขึ้น	34	44.16
จัดกิจกรรมเสริมทางดนตรีให้มากขึ้น	62	80.52
อื่น ๆ เช่น จัดดนตรีสอดแทรกในทุกกิจกรรม ให้ผู้เชี่ยวชาญทางดนตรีฝึกอบรมพื้นฐานการ ดนตรีแก่ครู ส่งเสริมให้ผู้ปกครองนำนักเรียน ไปเรียนดนตรี จัดให้มีเสียงดนตรีตามสาย โดยผ่านทาง เครื่องขยายเสียงและให้เด็ก ได้ฟังดนตรีตอนเช้าและตอนบ่าย	11	14.29
การปรับแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล พุทธศักราช 2530 ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการการประถม ศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับ การจัดกิจกรรมดนตรี		
ปรับ	31	40.26
ไม่ปรับ	46	59.74

ตารางที่ 7 (ต่อ)

เป้าหมายของผู้บริหาร	จำนวน	ร้อยละ
N = 77		
หากมีการปรับแผนการจัดประสบการณ์ ปรับในด้านต่าง ๆ		
คือ		
ด้านจุดมุ่งหมาย เช่น ส่งเสริมให้เด็กกล้าแสดงออก มุ่งรักษาเอกลักษณ์ดนตรีไทยและดนตรีสากล จัดให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อม ได้รับประสบการณ์ตรง	16	20.78
ด้านเนื้อหา เช่น ให้นักเรียนเริ่มเรียนรู้ดนตรีอย่างง่ายที่สุดไปหาเรื่องยากตามลำดับ สอดแทรกเสริมกิจกรรมทางดนตรีให้มากขึ้น เน้นการใช้วัสดุที่หาง่าย ประหยัดและทำเองได้ ปรับหน่วยการสอนและกิจกรรม	20	25.97
ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมดนตรี เช่น ฝึกให้เด็กเรียนการเคลื่อนไหวและจังหวะ ให้แม่นยาริทยใช้สัญลักษณ์ที่จำง่ายแทน ให้เด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนดนตรี มีครูดนตรีไทยและสากลโดยเฉพาะ ให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และรู้จักจินตนาการกล้าแสดงออก	24	31.17
ด้านการวัดและประเมินผล เช่น ใช้การสังเกต บันทึกการแสดงออกแต่ละครั้ง สังเกตและบันทึกจากเกณฑ์เป็นรายบุคคล ทดลองปฏิบัติจริงกับนักเรียน	17	22.08

ตารางที่ 7 (ต่อ)

เป้าหมายของผู้บริหาร	จำนวน N = 77	ร้อยละ
ด้านอื่น ๆ เช่น เปิดโอกาสที่เด็กได้แสดง ความสามารถเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่ม	3	3.90
ถ้าไม่ได้ปรับแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล เหตุผลคือ		
ไม่ได้จัดกิจกรรมดนตรีเป็นรายวิชา แผนการจัด ประสบการณ์ชั้นอนุบาลจัดได้เหมาะสมทั้ง เนื้อหาและ เวลา ครูอนุบาลไม่เคยได้รับ การอบรมเกี่ยวกับดนตรี ซาดบุคคลากรและ สถานที่	46	59.74
การดำเนินการเพื่อให้นักเรียนอนุบาลมีเจตคติที่ดี ต่อการเรียนกิจกรรมดนตรี		
จัดครูดนตรีไปสอนกิจกรรมดนตรีให้กับนักเรียน อนุบาลทุกสัปดาห์	31	40.26
จัดนิทรรศการเกี่ยวกับดนตรี	27	35.06
จัดตั้งห้องดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาล		
ในโรงเรียน	26	33.77
จัดมุมดนตรีในห้องเรียนอนุบาล	75	94.40
อื่น ๆ เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถ ของนักเรียนด้านดนตรีและการขับร้องงาน การประชุมนักเรียนอนุบาลประจำสัปดาห์ เชิญคณะดนตรีต่าง ๆ มาแสดงให้นักเรียนชม จัดให้ชมวีดิทัศน์ จัดครูดนตรีสอนบางโอกาส ส่งเสริมการแสดงของนักเรียนบนเวที	8	10.39

ตารางที่ 7 (ต่อ)

เป้าหมายของผู้บริหาร	จำนวน	
	N = 77	ร้อยละ
การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาล		
ส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้ โดยให้เข้ารับ		
การอบรมหรือดูงาน	57	74.03
เข้าสังเกตและแนะนำในชั้นเรียน	33	42.86
ร่วมประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาและติดตามผลการแก้ปัญหา	34	44.16
แนะนำการทำเครื่องดนตรีจากเศษวัสดุในท้องถิ่นอย่างง่าย ๆ	64	83.12
ให้กำลังใจแก่ครู เมื่อครูประสบปัญหาอื่น ๆ เช่น จัดหาเทป วิทยุ แก่ครูทุกห้องเรียน	55	71.43
เชิญวิทยากรพิเศษ จัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือครูที่มีปัญหาการสอนดนตรี	4	5.19
นโยบายพิเศษในการคัดเลือกครูมาสอนกิจกรรมดนตรีโดยเฉพาะ		
มี	49	63.64
ไม่มี	28	36.36
ถ้ามี กำหนดเกณฑ์ เช่น		
ครูต้องสามารถเล่นเครื่องดนตรีเป็นอย่างน้อย		
1 ชนิด	35	45.45
ครูต้องมีความสามารถอ่านโน้ตสากลได้	22	28.57
ครูต้องร้องเพลงได้ถูกต้อง	41	53.25
ครูต้องผ่านการอบรมการจัดกิจกรรม		

ตารางที่ 7 (ต่อ)

เป้าหมายของผู้บริหาร	จำนวน	
	N = 77	ร้อยละ
ดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาลอย่างน้อย 1 ครั้ง	29	37.66
อื่น ๆ เช่น ครูมีบุคลิกภาพลักษณะดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี	3	3.90
ถ้าไม่มีการจัดให้มีครูดนตรีโดยเฉพาะ เนื่องจากสาเหตุ		
จำนวนครูไม่เพียงพอ	6	7.79
ไม่มีครูที่มีความสามารถเฉพาะดนตรี	16	20.78
ครูอนุบาลสอนดนตรีได้อยู่แล้ว ถ้ามีคู่มือ		
หรือแผนการจัดประสบการณ์	8	10.39
ไม่มีงบประมาณ	2	2.60
ไม่สามารถคัดเลือกครูได้ สบอ. เป็นผู้จัดหาครู		
มาใหม่	3	3.90
ไม่มีสถานที่ เช่น ห้องดนตรี	1	1.30
กำลังส่งครูเข้ารับการอบรมดนตรีอยู่	1	1.30
ไม่ชำนาญรายสายสำคัญ	1	1.30

จากตารางที่ 7 แสดงว่าเป้าหมายพิเศษในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาล พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 98.70 มีเป้าหมายเพื่อมุ่งให้นักเรียนได้เคลื่อนไหวร่างกายเข้ากับจังหวะดนตรี รองลงมาคือร้อยละ 97.06 มุ่งให้นักเรียนได้สร้างสรรค์ด้านการเคลื่อนไหวและการปรบมือหรือการทำจังหวะ และมีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 92.21 มุ่งให้นักเรียนฟังเสียงธรรมชาติ เสียงดนตรี เช่น จากเทปบันทึกเสียง เป็นต้น และมุ่งให้นักเรียนได้ร้องเพลงและมุ่งให้นักเรียนได้เล่นเครื่องดนตรีอย่างง่าย ๆ เช่น เครื่องประกอบจังหวะชนิดต่าง ๆ เป็นต้น ส่วนผู้บริหารจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 6.49 ที่มีเป้าหมายเพื่อการเรียนรู้ดนตรีอย่างสนุกสนาน เกิดความซาบซึ้งในดนตรี เกิดเจตคติที่ดีต่อดนตรีและกล้าแสดงออก

วิธีการส่งเสริมเป้าหมายพิเศษในการจัดกิจกรรมดนตรีนั้น ปรากฏว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มองคิดเป็นร้อยละ 80.52 จัดกิจกรรมเสริมทางดนตรีให้มากขึ้น รองลงมาคือร้อยละ 44.16 ให้ความสำคัญเรียนกิจกรรมทางดนตรีให้มากขึ้นและ น้อยที่สุดคือร้อยละ 25.97 จัดให้มีการสอนพิเศษทางดนตรีนอกเวลาเรียน

การปรับแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล พุทธศักราช 2530 พบว่าผู้บริหารร้อยละ 59.74 ไม่ได้ปรับแผนการจัดประสบการณ์ และร้อยละ 40.26 ได้ปรับแผนการจัดประสบการณ์ โดยผู้บริหารร้อยละ 31.17 ได้ปรับด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมดนตรี รองลงมาคือร้อยละ 25.97 ได้ปรับด้านเนื้อหา และน้อยที่สุดคือร้อยละ 3.90 ได้ปรับด้านอื่น ๆ เช่น เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ส่วนผู้บริหารร้อยละ 59.74 ที่ไม่ได้ปรับแผนการจัดประสบการณ์มีสาเหตุคือไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนดนตรี มีสาเหตุคือ ไม่ได้จัดกิจกรรมดนตรีเป็นรายวิชา แผนการจัดประสบการณ์จัดได้ดีอยู่แล้ว ครูไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับดนตรี ขาดบุคลากรและสถานที่

การดำเนินงานเพื่อให้เด็กเรียนอนุบาลมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนกิจกรรมดนตรี พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มองคิดเป็นร้อยละ 94.40 ได้จัดมุมดนตรีในห้องเรียนอนุบาล รองลงมาคือร้อยละ 40.26 ได้จัดครูดนตรีไปสอนกิจกรรมดนตรีให้กับนักเรียนอนุบาลทุกสัปดาห์ และน้อยที่สุดคือร้อยละ 10.39 จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของนักเรียนด้านดนตรีและการขับร้อง เชิญคณะดนตรีต่าง ๆ มาแสดงให้นักเรียนชม จัดให้ชมวีดิทัศน์ จัดครูดนตรีสอนบางโอกาส และส่งเสริมการแสดงของนักเรียนบนเวที

การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาล ปรากฏว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มองคิดเป็นร้อยละ 83.12 ได้ส่งเสริมแนะนำการทำเครื่องดนตรีจากเศษวัสดุในท้องถิ่นอย่างง่าย ๆ รองลงมาคือร้อยละ 74.03 ส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้โดยให้เข้ารับการอบรมหรือดูงาน และน้อยที่สุดคือร้อยละ 5.19 ส่งเสริมด้านอื่น ๆ เช่น จัดหาเทปวิทยุ ให้แก่ครูผู้สอนทุกห้อง เชิญวิทยากรพิเศษและจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือครูที่มีปัญหาการสอนดนตรี

นโยบายพิเศษในการคัดเลือกครูมาสอนกิจกรรมดนตรีโดยเฉพาะ พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มองคิดเป็นร้อยละ 63.64 มีนโยบายพิเศษ และร้อยละ 36.36 ไม่มี

นโยบายพิเศษ โดยผู้บริหารที่มีนโยบายพิเศษนั้นส่วนใหญ่นักได้กำหนดเกณฑ์คือร้อยละ 53.25 ครูต้องสามารถร้องเพลงได้ถูกต้อง รองลงมาคือร้อยละ 45.45 ครูต้องสามารถเล่นเครื่องดนตรีเป็นอย่างน้อย 1 ชนิด และมีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 3.90 ครูต้องมีความสามารถในด้านอื่น ๆ เช่น ครูต้องมีบุคลิกภาพลักษณะดีมีมนุษยสัมพันธ์ดี ส่วนผู้บริหารที่ไม่มีนโยบายพิเศษจัดให้ครูดนตรีโดยเฉพาะ พบว่าผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 20.78 ไม่มีครูที่มีความสามารถเฉพาะดนตรี รองลงมาคือร้อยละ 10.39 ครูอนุบาลสอนดนตรีได้อยู่แล้วถ้ามีคู่มือหรือแผนการจัดประสบการณ์ และน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.30 ไม่มีสถานที่ เช่น ห้องดนตรี กำลังส่งครูเข้ารับการอบรมดนตรีและไม่ใช้นโยบายสำคัญ

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านลักษณะการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียน แยกเป็น

- ก. การเตรียมความพร้อมด้านดนตรี ในตารางที่ 8
- ข. ด้านเนื้อหาในการจัดกิจกรรมดนตรี ในตารางที่ 9
- ค. ด้านทักษะดนตรี ในตารางที่ 10
- ง. ด้านการวัดและประเมินผลดนตรี ในตารางที่ 11

ตารางที่ 8 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาล จำแนกตามการเตรียมความพร้อมด้านดนตรี

	จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมความพร้อมด้านดนตรี	N = 271	

จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับชั้นอนุบาลศึกษา

การฟังเสียงธรรมชาติ เสียงดนตรี	204	75.28
การร้องเพลง	250	92.25
การเคลื่อนไหวร่างกายเข้ากับจังหวะดนตรี	258	95.20

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การเตรียมความพร้อมด้านดนตรี	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
การเล่นเครื่องดนตรีอย่างง่าย ๆ ที่เหมาะสม กับวัยของเด็ก	170	62.73
การแยกแยะลักษณะของระดับเสียงและลักษณะ ของเสียงในเรื่องความดังค่อยและความรู้สึก	124	45.77
การสร้างสรรค์ด้านการเคลื่อนไหว และการ ปรบมือหรือท่าจังหวะ	251	92.62
การอ่านสัญลักษณ์ง่าย ๆ หรือภาพอื่น ๆ ซึ่ง สื่อความหมายเป็นรูปธรรมเกี่ยวกับเสียง และดนตรี	131	48.34
อื่น ๆ เช่น การบริหารร่างกายเข้ากับจังหวะ ดนตรี สามารถกล้าแสดงออกโดยร้องเพลง ตามลำพังและให้จังหวะได้	4	1.48
ในห้องเรียนมีเครื่องดนตรี ดังนี้		
เครื่องเขปและเทปเพลง	213	78.60
ระนาดเหล็ก ระนาดไม้	51	18.82
กลองใหญ่ กลองเล็ก	168	61.99
แทมโบรีน (รำมะนา)	119	43.91
กีตาร์	7	2.58
เปียโน	3	1.11
ฉิ่ง ฉาบ กรับ	207	76.38
อีเลคโทน	9	3.32
เปียโนเก่าหรือเมโลเดียน	7	2.58
ขลุ่ย เช่น รีคอร์เดอร์	8	2.95

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การเตรียมความพร้อมด้านดนตรี	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
เครื่องเล่นบางชนิดที่ทำให้เด็กได้สัมผัสที่มีเสียง อื่น ๆ เช่น ระฆังสามเหลี่ยม กิ่ง ลูกแซค แคน ข้อง ไม้เคาะ ลูกกระพรวน เครื่องเขย่าต่าง ๆ	176	64.94
ครูผู้สอนกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนคือ		
ครูประจำชั้น	230	84.87
ครูประจำวิชาดนตรีศึกษา	30	11.07
บุคลากรทางดนตรีจากภายนอกโรงเรียน	3	1.11
อื่น ๆ เช่น หัวหน้าศูนย์อนุบาล ครูพิเศษ สายชั้นอนุบาล	8	2.95
ในแต่ละวัน นักเรียนจะได้เข้าร่วมกิจกรรมดนตรีประมาณ		
10 นาที	62	22.88
15 นาที	91	33.58
20 นาที	71	26.20
25 นาที	1	0.37
30 นาที	31	11.44
อื่น ๆ เช่น ไม่มีการแยกดนตรีเป็นรายวิชาแต่ให้ ร้องเพลงตามหน่วยการสอนสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง และ 45 นาที เป็นต้น	15	5.54
ในการจัดกิจกรรมดนตรี จะใช้ห้อง		
ห้องเรียน	232	85.61
ห้องประชุม	18	6.64
ห้องดนตรี	17	6.27

ตารางที่ 8 (ต่อ)

	จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมความพร้อมด้านดนตรี	N = 271	
อื่น ๆ เช่น สวม ในการเข้าแถว และไม่แน่นอน		
ในการใช้สถานที่	4	1.48
อุปกรณ์ดนตรีหรือเครื่องดนตรีที่ใช้ในปัจจุบันได้มาจาก		
จัดซื้อจากเงินงบประมาณ	225	83.03
ทำขึ้นเอง	169	62.36
มีผู้บริจาคให้	39	14.39
อื่น ๆ เช่น เป็นผลงานของนักเรียน จัดซื้อ		
ด้วยเงินส่วนตัวของครู	10	3.69
ในการเข้าร่วมกิจกรรมดนตรี นักเรียนแต่งกาย		
ชุดนักเรียน	258	95.20
ชุดเสื้อยืดกางเกง หรือกระโปรงนักเรียน	7	2.58
แล้วแต่ นักเรียนจะมี	2	0.74
อื่น ๆ เช่น ชุดกีฬา กางเกงขาสั้น เสื้อยืด		
ตามความเหมาะสม ไม่มีกิจกรรมดนตรี		
จึงไม่มีชุดแต่งกายเฉพาะ	4	1.48
ในการจัดกิจกรรมดนตรี ครูผู้สอนแต่งกาย		
ชุดข้าราชการ	104	38.38
เสื้อยืดกางเกงขายาวชนิดมีเป้า	9	3.32
ชุดแต่งกายสุภาพ	226	83.39
อื่น ๆ เช่น ชุดกีฬา แล้วแต่วันที่โรงเรียนระบุ		
ให้แต่งกาย	10	3.69

ตารางที่ 8 (ต่อ)

	จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมความพร้อมด้านดนตรี	N = 271	
ในการจัดกิจกรรมดนตรี เคาะทำโครงการสอน		
ไม่เคย	195	71.96
เคย	76	28.04
ถ้าเคยทำโครงการ จัดทำ		
จัดทำทุกปี	18	6.64
จัดทำเป็นบางปี	6	2.21
จัดทำเป็นบางคาบ	19	7.01
จัดทำทุกภาคการศึกษา	25	9.23
จัดทำเป็นบางภาคการศึกษา	3	1.11
อื่น ๆ เช่น จัดทำทุกสัปดาห์ จัดทำทุกเดือน ๆ		
ละหนึ่งครั้งสัปดาห์ในหน่วยการสอน	5	1.85
เตรียมการจัดกิจกรรมดนตรี		
ทุกครั้งที่จัด	184	67.90
นาน ๆ ครั้ง	60	22.14
ไม่เตรียมเพราะไม่จำเป็น	9	3.32
อื่น ๆ เช่น เป็นหน้าที่ของครูพิเศษ ไม่เตรียม		
เพราะไม่มีเครื่องมือ เตรียมในหน่วยการสอน		
กิจกรรมการเคลื่อนไหว	18	6.64
ในการเรียนการสอนกิจกรรมดนตรีมีการแบ่งกลุ่มนักเรียน		
ไม่มี	70	25.83
มี	201	74.17

ตารางที่ 8 (ต่อ)

	จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมความพร้อมด้านดนตรี	N = 271	
ก้ำมี แบ่งกลุ่มจำนวน		
4-6 คน	54	19.93
7-9 คน	75	27.68
10-12 คน	49	18.08
อื่น ๆ เช่น ไม้แน่นอน แบ่งครึ่งของห้องเรียน แบ่งเป็นชายหญิง 2 กลุ่มและแล้วแต่บทเรียน เพื่อความเหมาะสม	23	8.49
เนื้อหากิจกรรมดนตรีเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมที่ จัดในห้องเรียน		
การเรียนรู้เกี่ยวกับเสียงรอบ ๆ ตัว	213	78.60
จังหวะของการพูด	157	57.93
จังหวะของการเดิน	221	81.55
ความเร็ว-ช้าของจังหวะและทำนอง	239	88.19
ความสม่ำเสมอของจังหวะจากเครื่องดนตรี	142	52.40
การเคลื่อนไหวทุกชนิด	233	85.98
อื่น ๆ เช่น การฝึกฝนเสียงวรรณยุกต์ในคำ ต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์ทางด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย	25	9.23

จากตารางที่ 8 แสดงว่าจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมดนตรี สำหรับชั้นอนุบาลศึกษา พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 95.20 มุ่งการเคลื่อนไหวร่างกายเข้ากับจังหวะดนตรี รองลงมาคือร้อยละ 92.62 มุ่งการสร้างสรรค์ด้านการเคลื่อนไหวและการปรบมือหรือทำจังหวะ และร้อยละ 92.25 มุ่งการร้องเพลง มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.48 มุ่งการบริหารร่างกายเข้ากับจังหวะดนตรี สามารถกล่าวแสดงออกโดยร้องเพลงตามลำพังและให้จังหวะได้

เครื่องดนตรีที่มีในห้องเรียน ปรากฏว่าห้องเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 78.60 มีเครื่องเทพและเทพเพลง รองลงมาคือร้อยละ 76.38 มีฉิ่ง ฉาบ กรับ และร้อยละ 64.94 มีเครื่องเล่นบางชนิดที่ให้เด็กได้ใช้สอยที่มีเสียง มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.11 ที่มีเปียโน

ในด้านครูที่สอนกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียน พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 84.87 เป็นครูประจำชั้น รองลงมาคือร้อยละ 11.07 เป็นครูประจำวิชาดนตรีศึกษา และน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.11 เป็นบุคลากรทางดนตรีจากภายนอกโรงเรียน

ในด้านเวลาของแต่ละวันที่นักเรียนจะได้เข้าร่วมกิจกรรมดนตรีพบว่า ครูผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 33.58 ใช้เวลา 15 นาที รองลงมาคือร้อยละ 26.20 ใช้เวลา 20 นาที ครูผู้สอนร้อยละ 22.88 ใช้เวลา 10 นาที และมีน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.37 ใช้เวลา 25 นาที

ในด้านห้องที่จะใช้จัดกิจกรรมดนตรีพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 85.61 ใช้ห้องเรียน รองลงมาคือร้อยละ 6.64 ใช้ห้องประชุม และน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.48 ใช้สนามในการเข้าแถวและไม้แน่นอน

ในด้านอุปกรณ์ดนตรีหรือเครื่องดนตรีที่ใช้ในปัจจุบัน ปรากฏว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 83.03 จัดซื้อจากงบประมาณ รองลงมาคือร้อยละ 62.36 จัดทำขึ้นเอง และน้อยที่สุดคือร้อยละ 3.69 เป็นผลงานของนักเรียนและจัดซื้อด้วยเงินส่วนตัวของครู

ในการแต่งกายของนักเรียนเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมดนตรีนั้นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 95.20 แต่งชุดนักเรียน รองลงมาคือร้อยละ 2.58 แต่งชุดเสื้อเสืยัด และกางเกงหรือกระโปรงนักเรียน และที่น้อยที่สุดคือร้อยละ 0.74 แต่งชุด

แล้วแต่นักเรียนจะมี ส่วนการแต่งกายของครูผู้สอนแต่งกายส่วนใหญ่อ้อยละ 83.39 แต่งชุดสุภาพ รองลงมาคือร้อยละ 38.38 แต่งชุดข้าราชการและที่น้อยที่สุดคือร้อยละ 3.32 แต่งชุดเสื้อยืด กางเกงยาวชนิดมีเป้า

ในการจัดทำโครงการสอนของกิจกรรมดนตรี ครูผู้สอนส่วนใหญ่อ้อยละ 71.96 ไม่เคยทำโครงการสอน และร้อยละ 28.04 เคยทำโครงการสอนโดยส่วนใหญ่อ้อยละ 9.23 จัดทำทุกภาคการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 7.01 จัดทำเป็นบางคาบและที่น้อยที่สุดคือร้อยละ 1.11 จัดทำเป็นบางภาคการศึกษา

ในด้านเตรียมการจัดกิจกรรมดนตรี พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่อ้อยละ 67.90 เตรียมทุกครั้งที่จะจัด รองลงมาคือร้อยละ 22.14 เตรียมนาน ๆ ครั้ง และที่น้อยที่สุดคือร้อยละ 3.32 ไม่เตรียมเพราะไม่จำเป็น

ในด้านการเรียนการสอนกิจกรรมดนตรีนั้นมีการแบ่งกลุ่มนักเรียน โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่อ้อยละ 74.17 มีการแบ่งกลุ่ม และร้อยละ 25.83 ไม่มีการแบ่งกลุ่ม ส่วนการแบ่งกลุ่มนั้นพบว่าครูผู้สอนร้อยละ 27.68 แบ่งกลุ่มระหว่าง 7-9 คน รองลงมาคือร้อยละ 19.93 แบ่งกลุ่มระหว่าง 4-6 คน และที่น้อยที่สุดคือร้อยละ 8.49 ไม่แน่นอน แบ่งครึ่งของห้องเรียน แบ่งเป็นชายและหญิง 2 กลุ่มและแล้วแต่บทเรียนเพื่อความเหมาะสม

ในด้านเนื้อหาของกิจกรรมดนตรีเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมที่จัดในห้องเรียน พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่อ้อยละ 88.19 ได้จัดให้มีความเร็ว-ช้าของจังหวะและทำนอง รองลงมาคือร้อยละ 85.98 ได้จัดให้มีการเคลื่อนไหวทุกชนิด มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 9.23 ได้จัดให้มีการฝึกฝนเสียงวรรณยุกต์ในคำต่าง ๆ และกิจกรรมสร้างสรรค์ทางด้านดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 9 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาล จำแนกตามเนื้อหาในการจัดกิจกรรมดนตรี

เนื้อหากิจกรรมดนตรี	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
เนื้อหาดนตรีประเภทจังหวะที่จัดในห้องเรียนมี		
ความคงที่ของจังหวะหรือจังหวะดบ	198	73.06
ความเร็วของจังหวะ	232	85.61
จังหวะเน้น จังหวะไม่เน้น	33	12.18
จังหวะหนัก จังหวะเบา	168	61.99
จังหวะสั้น จังหวะยาว	126	46.49
จังหวะเต็ม จังหวะแคบ	54	19.93
อัตราจังหวะ	39	14.39
จังหวะหยุด	157	57.93
จังหวะที่มีเสียงดัง	154	56.83
จังหวะที่มีเสียงเบา	154	56.83
จังหวะที่มีการเร่งให้เร็วขึ้น	171	63.10
จังหวะที่มีการหน่วงให้ช้าลง	140	51.66
อื่น ๆ เช่น ไม่ได้สอนเลย เพียงสอนแต่ ร้องเพลง ทำท่าทางประกอบเท่านั้น	6	2.21
เนื้อหาดนตรีประเภททำนองที่จัดในห้องเรียนมี		
ความแตกต่างของเสียง	197	72.69
การเคลื่อนที่ของแนวทำนองโดยใช้แผนภูมิ		
การเคลื่อนไหวหรือระดับสูงต่ำของมือ	73	26.94
ทิศทางของทำนอง ขึ้น ลง เหมือนเดิม	79	29.15
อื่น ๆ เช่น ไม่ได้สอนเลย เพียงสอนแต่		

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เนื้อหากิจกรรมดนตรี	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
คำสั่งร้องจูงทำท่าทางประกอบอุปกรณ์ ต่าง ๆ เท่านั้น	11	4.06
เนื้อหาดนตรีประเภทเตรียมความพร้อมในเรื่องเสียง ประสาน ที่จัดในห้องเรียนโดยการให้ฟังเพลงใน ลักษณะต่าง ๆ มี		
เพลงเดี่ยว	125	46.13
เพลงที่มีเสียงเครื่องดนตรีต่าง ๆ หรือเสียง ร้องด้วย	170	62.73
เพลงที่มีการเล่นคลอประกอบ	64	23.62
อื่น ๆ เช่น ไม่ได้สอนเลยและฟังเพลง ตามหน่วยการเรียนรู้เท่านั้น	12	4.43
เนื้อหาดนตรีประเภทสีสั่น และที่จัดในห้องเรียนมี		
เสียงต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อม	126	46.49
เสียงจากเครื่องสาย	22	8.12
เสียงจากเครื่องลมไม้	5	1.85
เสียงจากเครื่องลมทองเหลือง	6	2.21
เสียงจากเครื่องประกอบจังหวะ	206	76.01
เสียงร้องของคน	172	63.47
อื่น ๆ เช่น เสียงจากเครื่องดนตรีที่ประดิษฐ์ ขึ้นเองและเสียงเพลงต่าง ๆ	7	2.58

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เนื้อหากิจกรรมดนตรี	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
เนื้อหาดนตรีประเภทการสื่อความรู้สึกของดนตรีที่จัด งานห้องเรียนมี		
ดัง ค่อย ปานกลาง	185	68.27
การเน้น	68	25.09
การเปลี่ยนแปลงของท่านอง	73	26.94
ค่อย ๆ ดั้งขึ้นและค่อย ๆ เบาลง	142	52.40
ความรู้สึกทางอารมณ์	112	41.33
อื่น ๆ เช่น ไม่มีการสอนเลย เพียงฟังเพลง ที่ร้องประกอบการเรียนเท่านั้น	5	1.85
เนื้อหาดนตรีประเภทวรรณคดีดนตรีทั้งของไทยและของ ต่างชาติที่จัดงานห้องเรียนมี		
เพลงเด็ก	260	95.94
เพลงพื้นบ้าน	104	38.38
เพลงร่วมสมัย	80	29.52
เพลงอมตะทั้งเพลงไทยและเพลงคลาสสิก	42	15.50
เพลงยอดนิยม	163	60.15
ประวัติดนตรี	10	3.69
อื่น ๆ เช่น เพลงไทยเดิมที่มีเนื้อร้องและ ท่านองและสอนสอดแทรกเล็กน้อยให้เด็ก ได้ความรู้เหมาะสมกับวัย	5	1.85

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เนื้อหากิจกรรมดนตรี	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
การเปรียบเทียบเสียงของเครื่องดนตรีในลักษณะต่าง ๆ		
เช่น ดึง-ค้อย, เร็ว-ช้า, แหลม-ทุ้ม, สั้น-ยาว ในสภาพที่เป็นจริงจัดดังนี้		
จัดเป็นประจำทุกวัน	87	32.10
จัดบ้างสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	149	54.98
ไม่ได้จัด	25	9.23
อื่น ๆ เช่น จัดตามสภาพสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และตามสถานการณ์ จัดแทรกในเพลงประกอบหน่วยการเรียนรู้	10	3.69
ถ้าไม่ได้จัด เหตุผลคือ ครูไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับด้านดนตรี เครื่องดนตรีมีน้อย ไม่มีเครื่องดนตรีเลย		
ในลักษณะแหลมทุ้มไม่เคยจัด และสอนตามแผนการจัดประสบการณ์เท่านั้นที่ใช้บทเพลงในหน่วยการเรียนรู้		
ประสบการณ์เท่านั้นที่ใช้บทเพลงในหน่วยการเรียนรู้	25	9.23
การสอนร้องเพลง ฟังเพลง และทำทำประกอบเพลง มีวิธีการจัดดังนี้		
สอนทั้งชั้น	248	91.51
สอนเป็นรายบุคคล	11	4.06
สอนเป็นกลุ่ม	77	28.41
อื่น ๆ เช่น แล้วแต่โอกาสและความเหมาะสมในการสอนซึ่งอาจใช้ทุกวิธี	7	2.58
จัดกิจกรรมดนตรีให้กับนักเรียนอนุบาลในระยะเวลา		
ทุกภาคเรียน	7	2.58
ทุกเดือน	4	1.48

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เนื้อหากิจกรรมดนตรี	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
ทุกวัน	189	69.74
ทุกสัปดาห์	51	18.82
ตามสะดวก	24	8.86
อื่น ๆ เช่น ในโอกาสพิเศษ สอนเป็นครั้งคราว ตามแผนการจัดประสบการณ์	7	2.58
กิจกรรมดนตรีที่จัดให้กับนักเรียนมี		
การร้องเพลง	263	97.05
การฟังดนตรี	167	61.62
กิจกรรมประกอบจังหวะ	258	95.20
การเล่นเครื่องดนตรีต่าง ๆ	116	42.80
การสร้างสรรค์ทางดนตรี	86	31.73
การ برمมือตามจังหวะหรือการทำจังหวะ	250	92.25
การจัดมุมหรือศูนย์ดนตรี	125	46.13
อื่น ๆ เช่น การแสดงทางดนตรีและ รีวิวประกอบเพลง การให้ฟังเพลง	8	2.95

จากตารางที่ 9 แสดงว่าเนื้อหาดนตรีประเภทจังหวะที่จัดในห้องเรียน พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่อ้อยละ 85.61 จัดให้มีความเร็วของจังหวะ รองลงมาคือร้อยละ 73.06 จัดให้มีความคงที่ของจังหวะหรือจังหวะตบ มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.21 ไม่ได้จัดสอนเลยและสอนแต่ร้องเพลงทำท่าทางประกอบเท่านั้น

สำหรับเนื้อหาดนตรีประเภทท่วงนองที่จัดในห้องเรียน พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่อ้อยละ 72.69 ได้สอนความแตกต่างของเสียง รองลงมาคือร้อยละ

29.15 ได้จัดสอนทิศทางของทวนองขึ้นลงเหมือนเดิม ส่วนครูร้อยละ 4.06 ไม่ได้จัดสอนเลยและสอนคำสั่งจูงจูงท่าทางประกอบอุปกรณ์ต่าง ๆ

ในด้านเนื้อหาดนตรีประเภทเตรียมความพร้อมในเรื่องเสียงประสานที่จัดในห้องเรียนโดยการให้ฟังเพลงในลักษณะต่าง ๆ พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 62.73 จัดให้มีเพลงที่มีเสียงเครื่องดนตรีต่าง ๆ หรือเสียงร้องด้วย รองลงมาคือร้อยละ 46.13 จัดให้มีเพลงเดี่ยวโดยใช้ผู้ร้องคนเดียว มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 4.43 ไม่ได้จัดสอนเลยและให้มีการฟังเพลงตามหน่วยการเรียนเท่านั้น

ในด้านเนื้อหาดนตรีประเภทสีน้ที่จัดในห้องเรียน พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 76.01 จัดให้มีเสียงจากเครื่องประกอบจังหวะ รองลงมาคือร้อยละ 63.47 จัดให้มีเสียงร้องของคน ได้แก่ เสียงผู้ชายและเสียงผู้หญิง มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.85 จัดให้มีเสียงจากเครื่องลมไม้ เช่น ขลุ่ย รัคคอร์เดอร์ ฟลูต คลาริเน็ต โอโบ เป็นต้น

ในด้านเนื้อหาดนตรีประเภทการสื่อความรู้สึกของคนตรีที่จัดในห้องเรียน พบว่า ครูผู้สอนจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 68.27 จัดให้มีความดัง ค่อย ปานกลาง รองลงมาคือร้อยละ 52.40 จัดให้มีความค่อย ๆ ดังขึ้นและค่อย ๆ เบาลง มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.85 ไม่มีการสอนเลยแต่ให้ฟังเพลงที่ร้องประกอบการเรียนเท่านั้น

ในด้านเนื้อหาดนตรีประเภทวรรณคดีดนตรีทั้งของไทยและของต่างชาติที่จัดในห้องเรียน พบว่า ครูผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 95.94 จัดให้มีเพลงเด็ก รองลงมาคือร้อยละ 60.15 จัดให้มีเพลงยอดนิยม มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.85 จัดให้มีเพลงไทยเดิมทั้งมีเนื้อร้องและทวนอง และจัดให้มีการสอนสอดแทรกเล็กน้อยให้เด็กได้ความรู้เหมาะสมกับวัย

ในการเปรียบเทียบเสียงของเครื่องดนตรีในลักษณะต่าง ๆ ในสภาพที่เป็นจริง พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 54.98 จัดบ้างสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง รองลงมาคือร้อยละ 32.10 จัดเป็นประจำทุกวัน มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 3.69 จัดตามสภาพสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมและตามสภาพการณ์ และได้จัดแทรกในเพลงประกอบหน่วยการเรียน ส่วนครูผู้สอนที่ไม่ได้จัดเลยคือร้อยละ

9.23 ครูไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับด้านดนตรี เครื่องดนตรีมีน้อย ไม่มีเครื่องดนตรีเลย ในลักษณะแหลมที่ผู้ไม่เคยจัดและจัดสอนตามแผนการจัดประสบการณ์เท่านั้นที่ขับทเพลงในหน่วยการเรียนรู้

ในด้านการสอนร้องเพลง ฟังเพลง และทำท่าประกอบบทเพลง พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 91.51 มีวิธีการจัดสอนทั้งชั้น รองลงมาคือร้อยละ 28.41 จัดสอนเป็นกลุ่ม มีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 2.58 จัดสอนแล้วแต่โอกาสและความเหมาะสม

ในด้านระยะเวลาที่จัดกิจกรรมดนตรีให้กับนักเรียนอนุบาล พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 69.74 ได้จัดทุกวัน รองลงมาคือร้อยละ 18.82 จัดทุกสัปดาห์ และจัดตามสะดวก มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.48 ที่จัดทุกเดือน

ในด้านกิจกรรมดนตรีที่จัดให้กับนักเรียน พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 97.05 จัดให้มีการร้องเพลง รองลงมาคือร้อยละ 95.20 จัดให้มีการประกอบจังหวะ และร้อยละ 92.25 จัดให้มีการปรบมือตามจังหวะหรือการทำจังหวะ มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.95 จัดการแสดงทางดนตรีและริ้วประกอบเพลงและการให้ฟังเพลง

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาล จำแนกตามทักษะดนตรี

ทักษะดนตรี	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
การฟังดนตรีมีวิธีที่ได้จัดในห้องเรียนคือ		
เปิดเครื่องเล่นเทปพร้อมกับเลือกเพลงที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ๆ	239	88.19
ครูร้องเพลงด้วยตนเองทุก ๆ ครั้ง	208	76.75
พานักเรียนไปชมการแสดงดนตรีสด ๆ	10	3.69
จัดหาวัสดุเทป วิดีทัศน์เกี่ยวกับดนตรี		
ให้นักเรียนได้ชมและฟัง	64	23.62

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ทักษะดนตรี	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
เชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการร้องเพลง		
มาให้นักเรียนฟัง	20	7.38
อื่น ๆ เช่น จัดให้ตามความสะดวกเพราะมี		
เครื่องเล่นเทป 1 เครื่อง/10 ห้องเรียน		
ให้นักเรียนออกมาร้องเพลงและเคาะ		
จังหวะด้วย	9	3.32
เพลงที่นำมาสอนการฟัง มีความยาวประมาณ		
30 วินาที	64	23.62
60 วินาที	64	23.62
2-4 นาที	127	46.86
5-9 นาที	20	7.38
10 นาที	22	8.12
อื่น ๆ เช่น แล้วแต่ลักษณะและประเภทของเพลง		
เพลงสั้น ๆ	6	2.12
ทักษะดนตรีประเภทการร้องเพลง ที่จัดในห้องเรียนมี		
จัดให้นักเรียนฟังเพลงที่ผู้อื่นร้องอย่างสนุกสนาน	195	71.96
ให้นักเรียนแสดงท่าทางตามเพลงที่ผู้อื่นร้อง	231	85.24
ให้นักเรียนร่วมร้องเพลงขณะที่ผู้อื่นร้องทีละคำ		
หรือทีละประโยค	163	60.15
ให้นักเรียนร้องเพลงกับผู้อื่นหรือกับกลุ่มเพื่อน		
แต่อาจจะร้องอยู่คนเดียวนอกกลุ่มหรือ		
เปลี่ยนข้อความเสียใหม่	78	28.78
ให้นักเรียนร้องเพลงตามลำพัง	107	39.48

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ทักษะดนตรี	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
ให้นักเรียนได้เลือกหรือขอเพลงที่ชอบได้	140	51.66
ให้นักเรียนร้องเพลงกับเพื่อนหรือกลุ่มได้ โดยสามารถปรับเสียงให้เข้ากันได้	113	41.70
ให้นักเรียนได้จดจำเพลงที่ผู้อื่นร้องหรือเล่น	108	39.85
ในทุก ๆ วันการเริ่มกิจกรรมประจำวันด้วยการร้อง เพลงเป็นการช่วยสร้างความรู้สึที่ดี เพลงที่ใช้ใน การร้องเพลงกับนักเรียนคือ		
เพลงเข้าแถว	28	10.33
เพลงโรงเรียนของเราอยู่	61	22.51
เพลงเรามาโรงเรียน	32	11.81
เพลงสวัสดิ์คุณครู	169	62.36
เพลงฉันและเธอสวัสดิ์	23	8.49
เพลงกายบริหาร	50	18.45
เพลงตามหน่วยการเรียนรู้	43	15.87
เพลงพบกันวันนี้	14	5.17
เพลงกระซิบ	7	2.58
เพลงคบมือ	24	8.86
เพลงเก็บของ	11	4.06
เพลง ก. 1 ก่อสอนน้อง	4	1.48
เพลงลูกสัตว์	4	1.48
เพลงเด็กดีต้องมีวินัย	2	0.74
อื่น ๆ เช่น เพลงล้างมือ เพลงมาสนุกกันหนา		

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ทักษะดนตรี	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
เพลงโตขึ้นหนูอยากเป็นอะไร เพลงเดิน เพลงเข้ากลุ่ม เพลงยอคนิยมที่เด็กร้องได้ เพลงคืนแต่เช้า เพลงขอบคุณขอบใจ เพลงคนเก่ง เล่นกันดีดี เพลงตีम्म เพลงชาติ เพลงแปรงฟัน เป็นต้น	30	11.07
ขณะที่สอนนักเรียนร้องเพลง ครูใช้เครื่องดนตรีประกอบการสอนคือ		
ไม้อู้เครื่องดนตรีใด ๆ ประกอบ	9	3.32
เปียโน	5	1.85
กีตาร์	4	1.48
แทมโบริน (รำมะนา)	125	46.13
เครื่องเทพบันทึกลีเสียง	128	47.23
กลอง	148	54.61
ขลุ่ย	1	0.37
อีเลคโทน	11	4.06
ฉิ่ง กรับ กิ่งกึ่ง	213	78.60
อื่น ๆ เช่น ไม้บล็อก เกราะ ลูกแซ็ค ใช้เป็นบางครั้ง และใช้การตบมือ	13	4.80
ทักษะดนตรีประเภทการฟังดนตรีจัดในห้องเรียนมี		
ฟังดนตรีหรือเพลงอย่างใดอย่างหนึ่งจนนักเรียน รู้ว่าเพลงที่ร้องคือเพลงอะไรหรือเล่นด้วย เครื่องดนตรีอะไร	52	19.19

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ทักษะดนตรี	จำนวน N = 271	ร้อยละ
ให้นักเรียนฟัง เพลงสั้น ๆ จากแผ่นเสียงหรือ เครื่องดนตรีใช้เวลาประมาณ 3-5 นาที ทั้งที่ฟังคนเดียวและ ฟังกับผู้ใหญ่	111	40.96
ให้นักเรียนฟัง เพลงจากแผ่นเสียงหรือ เครื่องดนตรีร่วมกับนักเรียนคนอื่น ๆ ตั้งแต่กลุ่มขนาดเล็ก 2-3 คนและรวมหมด ทั้งโรงเรียน	64	23.62
ให้นักเรียนฟัง และวิเคราะห์เสียงที่เขาได้ยิน โดยให้นักเรียนคัดแยกเสียงหนักกับเบา ดังกับค่อย เพลงที่สนุกสนานกับที่เศร้าสร้อย ฝึกให้นักเรียนฟังรายละเอียด และสามารถ ตอบคำถามแสดงความรู้สึกที่ถามได้	45	16.61
ให้นักเรียนได้ฟัง เพลงที่เขาร้องหรือเล่นเอง เพื่อแก้ไขปรับระดับเสียงเสียหามาให้ถูกต้อง	43	15.87
ให้นักเรียนฟัง เพลงหรือดนตรี เพื่อทำท่า ประกอบจังหวะตามที่ได้ยิน	211	77.86
อื่น ๆ เช่น ไม่ได้จัดทำเลย	9	3.32
ทักษะดนตรีประเภทกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย ประกอบจังหวะที่จัดในห้องเรียนมี		
ให้นักเรียนเคลื่อนไหวอย่างอิสระในรูปแบบ ต่าง ๆ กันหลายทิศทาง	251	92.62
ให้นักเรียนเคลื่อนไหวตามจังหวะตาม ความคิดของตนเองในระยะเวลานั้น ๆ	234	86.35

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ทักษะดนตรี	จำนวน N = 271	ร้อยละ
ให้นักเรียนเคลื่อนไหวตามจังหวะ โดย ตอบสนองต่อการให้จังหวะของครู โดยจับคู่กับเพื่อน ๆ	169	62.36
ให้นักเรียนเคลื่อนไหวร่างกายเป็นคู่ โดยเปลี่ยนแปลงท่าทางในทิศทาง ที่ตรงข้ามกัน	149	54.98
ให้นักเรียนเคลื่อนไหวจังหวะช้าและเร็ว	232	85.61
ให้นักเรียนเคลื่อนไหวร่างกายเป็นคู่กับเพื่อน โดยการคิดท่าทางให้เข้ากับการเคาะจังหวะ	133	49.08
ให้นักเรียนเคลื่อนไหวเป็นกลุ่ม โดยสมมติเป็น เรื่องราวต่าง ๆ	220	81.18
อื่น ๆ เช่น ให้นักเรียนบริหารและเคลื่อนไหว ประกอบเพลง	10	3.69
กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายและจังหวะที่จัด		
ในชั้นเรียน จัดในช่วงเวลาประมาณ		
เวลา 08.00-09.00 น.	149	54.98
เวลา 09.00-10.00 น.	81	29.89
เวลา 10.00-11.00 น.	7	2.58
อื่น ๆ เช่น เวลา 08.30-09.00 น. เวลา 11.00-11.30 น. ตามความเหมาะสม ของกิจกรรม เวลาไม่แน่นอน และก่อนนักเรียน กลับบ้าน	34	12.55

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ทักษะดนตรี	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายและจังหวะ โดยจัดกิจกรรมนี้คือ		
ไม่ทุกวัน	10	3.53
จัดทุกวัน	261	96.30
ถ้าจัดทุกวัน ใช้วันละประมาณ		
1-5 นาที	18	6.64
6-10 นาที	46	16.67
11-15 นาที	66	24.35
16-20 นาที	110	40.59
21-40 นาที	21	7.75
ทักษะดนตรีประเภทการเล่นเครื่องดนตรี		
ที่จัดในห้องเรียนมี		
ให้นักเรียนรู้จักและทดลองเล่นเครื่องดนตรีแต่ละอย่าง เพื่อให้เข้าใจถึงความแตกต่างของเสียง ซึ่งจะสัมพันธ์กับเครื่องดนตรีที่เล่น		
ใช้เครื่องดนตรีช่วยให้นักเรียนเคลื่อนไหว	226	83.39
ให้นักเรียนฟังเสียงดนตรีแล้วสามารถบอกได้ว่า เป็นเครื่องดนตรีชนิดใด		
ทำให้เสียงอย่างไร	95	35.06
ให้นักเรียนฟังดนตรีและตอบสนองต่อจังหวะดนตรีจากเทป แผ่นเสียง หรือจากเครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ โดยการปรบมือ ทำท่าประกอบ ฯลฯ		
	182	67.16

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ทักษะดนตรี	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
ให้นักเรียนได้เล่นเครื่องดนตรี เช่น เครื่องเคาะจังหวะร่วมกับเพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่ม	168	61.99
ครูแนะนำเครื่องดนตรีให้รู้จักหรือเล่น เครื่องดนตรีให้ฟัง	88	32.47
ครูแนะนำชื่อเครื่องดนตรีที่ใช้โดยทั่วไปให้ นักเรียนรู้จัก และให้นักเรียนสามารถบอก ชื่อได้ โดยใช้ภาพประกอบหรือของจริง	107	39.48
ให้นักเรียนฟังและบอกเสียงดนตรีจากเครื่อง ดนตรีชนิดต่าง ๆ และนักเรียนบอกได้ว่าเป็น เครื่องดนตรีชนิดใดกำลังเล่นอยู่	74	27.31
อื่น ๆ เช่น ไม่มีการสอนเลย	3	1.11
การให้นักเรียนได้เล่นเครื่องดนตรี ประเภทเครื่องประกอบจังหวะทั้งชนิดที่มีระดับเสียง และชนิดที่ไม่มีระดับเสียง		
จัดให้เล่น	226	83.39
ไม่ได้จัดให้เล่น	45	16.61
ถ้าไม่ได้จัดให้นักเรียนเล่น เพราะ		
ไม่มีอุปกรณ์ เครื่องดนตรีอย่างเพียงพอ	24	8.86
จัดให้เล่นเฉพาะ กลอง ระนาด กิ่งกิ้ง ฉิ่ง ฆ้อง	8	2.95
ครูผู้สอนไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรี	7	2.58
อื่น ๆ เช่น สถานที่ห้องเรียนคับแคบ ไม่เคย		

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ทักษะดนตรี	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
เน้นกิจกรรมเหล่านี้ เครื่องดนตรีมีจำกัด และไม่ครบตามจำนวนเด็ก ใช้ไม้เคาะ จังหวะเท่านั้น	6	2.21
ทักษะดนตรีประเภทการสร้างสรรค์หรือการแต่งเพลง ที่จำกัดกับนักเรียนมี		
ขณะที่เด็กเล่นชิงช้า ต่อบล็อก หรือเล่นเกม นักเรียนควรจะเปล่งเสียงต่าง ๆ ออกมา บางครั้งอาจเป็นการเล่นคำ ท่องบทร้อย กรองหรือร้องเพลงที่คิดขึ้นเอง	107	39.48
ให้นักเรียนทดลองเล่นเครื่องดนตรี และ ทดลองเสียงต่าง ๆ	125	46.13
ให้นักเรียนคิดคำใหม่ ๆ ใส่เข้าไปแทน เนื้อเพลงเก่าในท่วงทำนองเดิม	47	17.34
ให้นักเรียนได้แต่ง เนื้อเพลงทั้ง เพลงขึ้นมาใหม่	16	5.90
ให้นักเรียนได้เลือกเครื่องดนตรีและ เล่นคลอ กับผู้อื่นหรือคลอกับแผ่นเสียง	55	20.30
ให้นักเรียนอธิบายความหมายของดนตรี		
โดยการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะ	56	20.66
ให้นักเรียนได้แสดงละครตามเพลงที่ได้รับฟัง	111	40.96
ให้นักเรียนแต่ง เพลงหรือทำนองสั้น ๆ ได้เอง		
โดยร่วมกันกับเพื่อนหรือคิดเองตามลำพัง	13	4.80
ให้นักเรียนได้ร้องเพลง โดยแต่งทำนองขึ้นเอง หรือเปลี่ยนแปลงมาจากเพลงเดิม	34	12.54

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ทักษะดนตรี	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
อื่น ๆ เช่น ไม่จัดสอนเลย	9	3.32
ทักษะดนตรีประเภทการอ่านสัญลักษณ์ง่าย ๆ แทนสัญลักษณ์ทางดนตรีได้จัดให้กับนักเรียน		
ได้จัด	83	30.63
ไม่ได้จัด	188	69.37
ถ้าได้จัด จัดในลักษณะดังนี้		
การใช้ขนาดของความใหญ่ ความยาว แทนความสั้นยาวของเสียงหรือความหนักเบาของเสียง	15	5.54
การใช้การเคลื่อนไหวในลักษณะต่าง ๆ ของมือ ขา หรือร่างกายส่วนอื่น ๆ แทนระดับเสียง	77	28.41
การใช้มือเคลื่อนไหวสูง ๆ ต่ำตามทำนอง	71	26.20
การใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ตามระดับสูงต่ำแทนเสียงสูงต่ำ เช่น	9	3.32
การใช้ตัวเลขหรือสีต่าง ๆ แทนรูปแบบทำนอง	9	3.32
การใช้เส้นแทนแนวทำนอง	8	2.95
ให้นักเรียนคิดสัญลักษณ์แทนเสียงดนตรีต่าง ๆ เอง	6	2.21
อื่น ๆ เช่น ใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายแทนเสียงโน้ตดนตรี	4	1.48
ถ้าไม่ได้จัดเพราะ		
ครูผู้สอนขาดทักษะประสบการณ์ทางด้านดนตรี	113	41.70
ไม่มีแผนการจัดประสบการณ์	35	12.92
เด็กเล็กเกินไปไม่เหมาะสมและทักษะยาก		

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ทักษะดนตรี	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
เกินไป	21	7.75
อื่น ๆ เช่น ขาดครูดนตรี ห้องดนตรีไม่มี เวลาไม่พอ ไม่ได้เน้นทางด้านดนตรี โดยเฉพาะ เป็นต้น	19	7.01
โดยสรุปแล้วด้านทักษะดนตรีในโรงเรียนได้จัดให้ กับนักเรียนคือ		
การฟังดนตรี	178	65.68
การร้องเพลง	247	91.14
การเล่นเครื่องดนตรี เช่น เครื่องกำกับจังหวะ	166	61.25
การเคลื่อนไหวร่างกายและจังหวะ	253	93.36
ความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี	108	39.85
การอ่านสัญลักษณ์หรือภาพง่าย ๆ แทน สัญลักษณ์ทางดนตรี	27	9.96
อื่น ๆ เช่น จัดไม่เป็น มีการเปรียบเทียบ เสียง มีการปรบมือให้จังหวะ	6	2.21
บทเพลงที่ซึ่สอนนักเรียนในแผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 และปีที่ 2 ได้เนื้อเพลงและท่าวง ท่าร้องมาจาก		
จากคู่มือครูระดับก่อนประถมศึกษา		
"เพลงประกอบการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล ศึกษา" พ.ศ. 2531	176	64.94
จากแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1 และปีที่ 2		
	259	95.57

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ทักษะดนตรี	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
จากเทปเพลงของอาจารย์เดือนใจ ศรีมารุต	229	84.50
จากเทปเพลงของอาจารย์ศรีนวล รัตนสุวรรณ	203	74.91
จากเทปเพลงของอาจารย์หม่อมคุณหญิง บริพัตร ณ อยู่ธยา	107	39.48
จากเทปเพลงของคุณหญิง เบญจมา แสงมะลิ	177	65.31
จากเทปเพลงประกอบหน่วยการสอนตามแผน การจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล จัดทำโดย บริษัท เควีซี จำกัด	61	22.51
จัดทำและแต่งขึ้นมาเอง	47	17.34
อื่น ๆ เช่น เทปเพลงอาจารย์ลัดดา นิละมณี เทปเพลงของศาสตราจารย์อาไพ สุจริตกุล เทปเพลงของสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ เทปเพลงเด็ก ทั่ว ๆ ไปและเทปเพลงของจิตรลดา เป็นต้น	12	4.43

จากตารางที่ 10 แสดงว่า ในด้านการฟังดนตรีที่จัดในห้องเรียน พบว่าครูผู้สอนร้อยละ 88.19 จัดให้มีการเปิดเครื่องเล่นเทปพร้อมกับเลือกเพลงที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ๆ และมีครูร้อยละ 76.75 จัดสอนโดยวิธีครูร้องเพลงด้วยตนเอง ทุก ๆ ครั้ง มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 3.32 จัดให้ตามความสะดวกเพราะมีเครื่องเล่นเทป 1 เครื่องต่อ 10 ห้องเรียนและจัดให้มีนักเรียนออกมาร้องเพลงพร้อมกับเคาะจังหวะด้วย

ในด้านความยาวของเพลงที่นำมาสอนการฟัง พบว่าครูผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 46.86 ใช้เพลงที่มีความยาวประมาณ 2-4 นาทีและร้อยละ 23.62 มีจำนวนเท่ากันโดยใช้เพลงที่มีความยาวประมาณ 30 วินาทีและ 60 วินาที มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.12 จัดให้มีแล้วแต่ลักษณะและประเภทของเพลงและมีเพลงสั้น ๆ

ในด้านทักษะดนตรีประเภทการร้องเพลงที่จัดในห้องเรียน พบว่าครูผู้สอนมากกว่าครึ่งคือร้อยละ 85.24 ให้นักเรียนแสดงท่าทางตามเพลงที่ผู้อื่นร้องร้องลงมาคือร้อยละ 71.96 จัดให้นักเรียนฟังเพลงที่ผู้อื่นร้องอย่างสนุกสนานและร้อยละ 60.15 จัดให้นักเรียนร่วมร้องเพลงขณะที่ผู้อื่นร้องที่ละคำหรือที่ละประโยค มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 28.78 ให้นักเรียนร้องเพลงกับผู้อื่นหรือกับกลุ่มเพื่อน แต่อาจจะร้องอยู่คนเดียวนอกกลุ่มหรือเปลี่ยนข้อความเสียใหม่

ในทุก ๆ วันการเริ่มกิจกรรมประจำวันด้วยการร้องเพลง เป็นการช่วยสร้างความรู้สึกที่ดี พบว่าส่วนใหญ่นักเรียนที่ใช้ในการร้องเพลงกับนักเรียนคือร้อยละ 62.36 ใช้เพลงสวัสดีคุณครู ร้องลงมาคือร้อยละ 22.51 ใช้เพลงโรงเรียนของเราอยู่ มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.74 ใช้เพลงเด็กดีต้องมีวินัย

ในขณะที่ครูสอนนักเรียนร้องเพลงโดยใช้เครื่องดนตรีประกอบการสอน พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 78.60 ใช้ลิ้ง กรับ กุ่มกุ่ม ร้องลงมาคือร้อยละ 54.61 ใช้กลอง มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.37 ใช้ขลุ่ย

ในด้านทักษะดนตรีประเภทการฟังดนตรีที่จัดในห้องเรียน พบว่าครูผู้สอนส่วนมากคือร้อยละ 77.86 ให้นักเรียนฟังเพลงหรือดนตรีเพื่อทำท่าประกอบจังหวะตามที่ได้ยิน ร้องลงมาคือร้อยละ 40.96 จัดให้นักเรียนฟังเพลงสั้น ๆ จากแผ่นเสียงหรือเครื่องดนตรีใช้เวลาประมาณ 3-5 นาทีทั้งที่ฟังคนเดียวและฟังกับผู้อื่น มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 3.32 ไม่ได้จัดสอนเลย

ในด้านทักษะดนตรีประเภทกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะที่จัดในห้องเรียน พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 92.62 ให้นักเรียนเคลื่อนไหวอย่างอิสระในรูปแบบต่าง ๆ กันหลายทิศทาง ร้องลงมาคือร้อยละ 86.35 ให้นักเรียนเคลื่อนไหวตามจังหวะตามความคิดของตนเองในระยะ เวลา

สั้น ๆ และร้อยละ 85.61 ให้นักเรียนเคลื่อนไหวจังหวะช้าและเร็ว มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 3.69 ให้นักเรียนบริหารและเคลื่อนไหวประกอบเพลง

ในด้านกิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกายและจังหวะที่จัดในชั้นเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่อ้อยละ 54.98 จัดในช่วงเวลา 08.00-09.00 น. รองลงมาคือร้อยละ 29.89 จัดในช่วงเวลา 09.00-10.00 น. มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.58 จัดในช่วงเวลา 10.00-11.00 น. โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่อ้อยละ 96.30 จัดกิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกายและจังหวะทุกวัน และร้อยละ 3.53 ไม้ได้จัดทุกวัน ในการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกายและจังหวะทุกวันนี้ พบว่าครูผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 40.59 ใช้วันละประมาณ 16-20 นาที รองลงมาคือร้อยละ 24.35 ใช้วันละประมาณ 11-15 นาที มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 6.64 ใช้วันละประมาณ 1-5 นาที

ในด้านทักษะดนตรีประเภทการเล่นเครื่องดนตรีที่จัดในห้องเรียน พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่อ้อยละ 83.39 ใช้นักเรียนช่วยให้นักเรียนเคลื่อนไหว รองลงมาคือร้อยละ 67.16 ให้นักเรียนฟังดนตรีและตอบสนองต่อจังหวะดนตรีจากเทป แผ่นเสียงหรือจากเครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ โดยการปรบมือหรือทำท่าประกอบ มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.11 ไม้มีการสอนเลย

ในด้านการให้นักเรียนได้เล่นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องประกอบจังหวะทั้งชนิดที่มีระดับเสียงและชนิดที่ไม่มีระดับเสียง พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่อ้อยละ 83.39 ได้จัดให้เล่น และร้อยละ 16.61 ไม้ได้จัดให้เล่นโดยครูผู้สอนคือร้อยละ 8.86 ไม้เหตุผลว่าไม่มีอุปกรณ์เครื่องดนตรีอย่างเพียงพอ รองลงมาคือร้อยละ 2.95 จัดให้เล่นเฉพาะกลอง ระนาด กุ่มกึ่ง ฉิ่ง ฉ็อง มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.21 สถานที่ห้องเรียนคับแคบ ไม้เคยเน้นกิจกรรมเหล่านี้ เครื่องดนตรีมีจำกัดและไม้ครบตามจำนวนเด็กและให้ใช้ไม้เคาะจังหวะเท่านั้น

ในด้านทักษะดนตรีประเภทการสร้างสรรค์หรือการแต่งเพลงที่จัดให้กับนักเรียน พบว่าครูผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 46.13 ให้นักเรียนทดลองเล่นเครื่องดนตรีและทดลองเสียงต่าง ๆ และร้อยละ 40.96 ให้นักเรียนได้แสดงละครตามเพลงที่ได้รับฟัง มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 4.80 ให้นักเรียนแต่งเพลงหรือทำนองสั้น ๆ ได้เองโดยร่วมกันกับเพื่อนหรือคิดเองตามลำพัง

ในด้านทักษะดนตรีประเภทการอ่านสัญลักษณ์ง่าย ๆ แทนสัญลักษณ์ทางดนตรีที่จัดให้กับนักเรียน พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 69.37 ไม่ได้จัดและร้อยละ 30.63 ได้จัดนั้นโดยครูผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 28.41 ได้จัดในลักษณะการใช้การเคลื่อนไหวในลักษณะต่าง ๆ ของมือ ขาหรือร่างกายส่วนอื่น ๆ แทนระดับเสียง รองลงมาคือร้อยละ 26.20 จัดในลักษณะการใช้มือเคลื่อนไหวสูง ๆ ต่ำตามท่อนอง มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.48 จัดในลักษณะใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายแทนเสียงตัวโน้ต ส่วนครูผู้สอนที่ตอบว่าไม่ได้จัดนั้น ร้อยละ 41.70 ให้เหตุผลว่าครูผู้สอนขาดทักษะประสบการณ์ทางด้านดนตรี และร้อยละ 12.92 ไม่มีการอ่านสัญลักษณ์ง่าย ๆ แทนสัญลักษณ์ทางดนตรีในแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 7.01 ขาดครูดนตรี ห้องดนตรีไม่มี เวลาไม่พอและไม่ได้เน้นทางด้านดนตรีโดยเฉพาะ เป็นต้น

โดยสรุปแล้วด้านทักษะดนตรีที่โรงเรียนได้จัดให้กับนักเรียน พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 93.36 จัดให้มีการเคลื่อนไหวร่างกายและจังหวะ รองลงมาคือร้อยละ 91.14 ให้มีการร้องเพลง มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.21 จัดไม่เป็น จัดให้มีการเปรียบเทียบเสียงและจัดให้มีการปรบมือให้จังหวะ

ในด้านบทเพลงที่ใช้สอนนักเรียนในแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1 และปีที่ 2 พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 95.57 ได้เนื้อเพลงและท่วงทำนองมาจากแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1 และปีที่ 2 รองลงมาคือร้อยละ 84.50 ได้เนื้อเพลงและท่วงทำนองมาจากเทปเพลงของอาจารย์เดือนใจ ศรีมารุต รองลงมาคือร้อยละ 74.91 จากเทปเพลงของ อาจารย์ศรีนวล รัตนสุวรรณ มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 4.43 ได้เนื้อร้องและทำนองมาจากเทปเพลงของอาจารย์ลัดดา นิลมณี เทปเพลงของศาสตราจารย์อาไพ สุจริตกุล เทปเพลงของ สบช. เทปเพลงเด็กทั่ว ๆ ไปและเทปเพลงของจิตรลดา เป็นต้น

ตารางที่ 11 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาล จำแนกตามการวัดและประเมินผลดนตรี

	จำนวน	ร้อยละ
การวัดและประเมินผลดนตรี	N = 271	
ในการวัดและประเมินผลด้านดนตรีและนักเรียนอนุบาล		
วิธีดังนี้		
การสังเกตพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน	224	82.66
การวัดและประเมินผลรายบุคคลในลักษณะของการซักถามและการปฏิบัติ	151	55.72
การวัดและประเมินผลรายบุคคลในลักษณะการทดสอบสั้น ๆ ในลักษณะของการปฏิบัติเป็นระยะ	94	34.69
การวัดและประเมินผลด้วยข้อทดสอบทั้งชั้น	15	5.54
ไม่มีการวัดและประเมินผลใด ๆ ทั้งสิ้น	13	4.80
จากการจัดกิจกรรมดนตรีที่ผ่าน ๆ มาการวัดและประเมินผลดนตรีมีส่วนช่วยดังนี้		
สามารถใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีได้เป็นอย่างดี	145	53.51
ครูสามารถทราบว่านักเรียนคนใดสามารถเล่นเครื่องดนตรีหรือมีความสามารถพิเศษอย่างไรในทางดนตรี	88	32.47
สามารถที่จะเห็นพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนเพื่อจะได้ช่วยเหลือและส่งเสริมการเรียนรู้ดนตรี	160	59.04

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การวัดและประเมินผลดนตรี	จำนวน N = 271	ร้อยละ
ทราบถึงข้อบกพร่องในการสอนของครูและ หาเทคนิควิธีการส่วนที่เหมาะสมต่อไป	132	48.71
ได้ทราบพัฒนาการหรือความสามารถทางด้าน สาระดนตรีของนักเรียน	125	46.13
อื่น ๆ เช่น ไม่มีแบบแผนเพียงแต่สังเกตคร่าว ๆ	5	1.85
เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลได้มาจาก สร้างขึ้นเอง	157	57.93
สร้างร่วมกับครูในโรงเรียนที่สอนกิจกรรม ดนตรีในระดับชั้นเดียวกัน	101	37.27
ได้มาจากแหล่งอื่น ๆ เช่น จากสพช. จัดซื้อเอง จากแผนการจัดประสบการณ์		
ไม่มีเครื่องมือในการวัด	13	4.80
ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนกิจกรรม ดนตรีนั้น มีจุดประสงค์คือ		
เพื่อประเมินผลการเรียนว่าจัดได้ตามความ มุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่	123	45.39
เพื่อทราบพัฒนาการทางดนตรีของนักเรียน	160	59.04
เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนกิจกรรมดนตรี	108	39.85
เพื่อตัดสินผลการเรียนว่านักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน	54	19.93
เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ดนตรีของเด็ก ในระยะยาวต่อไป	52	19.19
เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน	102	37.64

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การวัดและประเมินผลดนตรี	จำนวน N = 271	ร้อยละ
เพื่อประเมินความสามารถทางการสอนของครู ได้สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ดนตรี ของนักเรียน ดังนี้	60	22.14
ไม่มีการบันทึกการเรียนรู้ดนตรี	200	73.80
มีการบันทึกการเรียนรู้ดนตรี	71	26.20
ถ้ามีการบันทึกการเรียนรู้ดนตรีของนักเรียน ใช้ช่วงเวลาคือ		
ทุกสัปดาห์	44	16.24
2-3 สัปดาห์	2	0.74
ทุกภาคการศึกษา	22	8.12
อื่น ๆ เช่น ทุกวัน	3	1.11
มีการทดสอบเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจและทักษะดนตรี		
ไม่มี	168	61.99
มี	103	38.01
ถ้ามีใช้ช่วงเวลา		
ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	70	25.83
ภาคเรียนละ 2 ครั้ง	12	4.43
ภาคเรียนละ 3-4 ครั้ง	12	4.43
อื่น ๆ เช่น ทุก ๆ ครั้งที่เด็กได้เรียนไปแล้ว แล้วแต่ความเหมาะสม ไม่นั่นเอง	9	3.32

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การวัดและประเมินผลดนตรี	จำนวน	
	N = 271	ร้อยละ
ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียน		
ประสบปัญหาด้านการวัดและประเมินผลคือ		
การสร้างแบบทดสอบให้ครอบคลุมความรู้		
ความเข้าใจและทักษะดนตรี	99	36.53
การให้ความร่วมมือในการสร้างแบบทดสอบ		
ของครูอนุบาลคนอื่น ๆ	56	20.66
ความเข้าใจในวิธีวัดผลแบบต่าง ๆ	107	39.48
การสร้างแบบบันทึกการเรียนรู้ดนตรีที่จะ		
ครอบคลุมทั้งด้านสาระดนตรีและทัศนคติดนตรี	87	32.10
อื่น ๆ เช่น ไม่ได้จัดทำเลย ไม่มีปัญหา		
ไม่มีความรู้ ในการวัดและประเมินผล	19	7.01

จากตารางที่ 11 แสดงว่าในการวัดและประเมินผลด้านดนตรีของนักเรียนอนุบาลพบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 82.66 ใช้วิธีการสังเกตพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน รองลงมาคือร้อยละ 55.72 ใช้วิธีการวัดและประเมินผลรายบุคคลในลักษณะของการซักถาม และการปฏิบัติ มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 4.80 ไม่มีการวัดและประเมินผลใด ๆ ทั้งสิ้น

การวัดและประเมินผลดนตรีมีส่วนช่วยในการจัดกิจกรรมดนตรีคือสามารถที่จะเห็นพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน เพื่อจะได้ช่วยเหลือและส่งเสริมการเรียนรู้ดนตรีคิดเป็นร้อยละ 59.04 รองลงมาคือร้อยละ 53.51 สามารถใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีได้เป็นอย่างดี มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.85 ไม่มีแบบแผนเพียงแต่สังเกตคร่าว ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล พบว่า ครูผู้สอนร้อยละ 57.93 ได้เครื่องมือมาจากการสร้างขึ้นเอง และร้อยละ 37.27 ได้เครื่องมือมาจากการสร้างร่วมกับครูในโรงเรียนที่สอนกิจกรรมดนตรีในระดับชั้นเดียวกัน มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 4.80 ได้เครื่องมือมาจากแหล่งอื่น ๆ เช่น จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยจัดซื้อมาเองบ้าง จากแผนการจัดประสบการณ์ และไม่มีเครื่องมือในการวัด

จุดประสงค์ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนกิจกรรมดนตรี พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 59.04 เพื่อทราบพัฒนาการทางดนตรีของนักเรียน และร้อยละ 45.39 เพื่อประเมินผลการเรียนว่าจัดได้ตามความมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 19.19 เพื่อประเมินผลการเรียนรู้นักดนตรีของเด็กในระยะยาวต่อไป

การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้นักดนตรีของนักเรียนพบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 73.80 ไม่มีการบันทึกการเรียนรู้นักดนตรี และร้อยละ 26.20 มีการบันทึกการเรียนรู้นักดนตรีโดยส่วนใหญ่คือร้อยละ 16.24 ใช้ช่วงเวลาทุกสัปดาห์ในการบันทึก และร้อยละ 8.12 ใช้ช่วงเวลาทุกภาคการศึกษาในการบันทึก มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.74 ใช้ช่วงเวลา 2-3 สัปดาห์ในการบันทึก

การทดสอบเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจและทักษะดนตรีพบว่า ครูผู้สอนร้อยละ 61.99 ไม่มีการทดสอบ และร้อยละ 38.01 มีการทดสอบโดยครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 25.83 ใช้ช่วงเวลาภาคเรียนละ 1 ครั้ง และน้อยที่สุดคือร้อยละ 3.32 ใช้ช่วงเวลาทุก ๆ ครั้งที่เด็กได้เรียนไปแล้ว แล้วแต่ความเหมาะสมและไม่แน่นอน

ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียน พบว่า ครูผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 39.48 ประสบปัญหาเรื่องความเข้าใจในวิธีวัดผลแบบต่าง ๆ และร้อยละ 36.53 ประสบปัญหาการสร้างแบบทดสอบที่ครอบคลุมความรู้ความเข้าใจและทักษะดนตรี มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 7.01 ประสบปัญหาไม่ได้จัดทำเลย ไม่มีปัญหาและไม่มีความรู้ในการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3

ข้อมูลด้านปัญหาต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมดนตรีแยกเป็น

ก. ด้านการเรียนการสอน	ในตารางที่ 12
ข. ด้านอุปกรณ์และสถานที่	ในตารางที่ 13
ค. ด้านบุคลากร	ในตารางที่ 14
ง. ด้านนักเรียน	ในตารางที่ 15

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับปัญหาของผู้บริหาร และครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา เกี่ยวกับด้านการเรียนการสอน

ปัญหาด้านการเรียนการสอน	ผู้บริหาร			ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D	แปลความ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ
1. ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอนและการทำอุปกรณ์เครื่องดนตรี	3.39	1.27	น้อย	3.50	1.21	มาก
2. ขาดความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมดนตรีที่สอน	3.00	1.14	น้อย	3.25	1.22	น้อย
3. ขาดการส่งเสริมในการศึกษาอบรมการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาล	2.96	1.29	น้อย	3.65	1.22	มาก
4. ขาดความรู้ในการประเมินผลกิจกรรมดนตรี	3.25	1.18	น้อย	3.68	1.17	มาก
5. ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมดนตรี	3.03	1.08	น้อย	3.42	1.17	น้อย
6. ขาดการนิเทศจากศึกษานิเทศก์	4.12	1.22	มาก	3.97	1.20	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ปัญหาด้านการเรียนการสอน	ผู้บริหาร			ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D	แปลความ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ
7. ไม่มีความมั่นใจว่ามีความรู้พอที่จะสอนนักเรียน	2.70	1.44	น้อย	3.04	1.31	น้อย
8. มีความยากลำบากในการเลือกกิจกรรมดนตรีสอนนักเรียนอนุบาล	2.57	1.13	น้อย	2.81	1.22	น้อย
9. ขาดหนังสือ ตำรา ทางด้านดนตรีที่ใช้ประกอบการสอน	3.12	1.16	น้อย	3.32	1.32	น้อย
10. ขาดแคลนแหล่งวิชาที่จะค้นคว้าทางด้านดนตรี	3.23	1.31	น้อย	3.45	1.31	น้อย
11. ขาดเงินสนับสนุนในการจัดกิจกรรมพิเศษทางด้านดนตรี	3.38	1.41	น้อย	3.55	1.31	น้อย
12. ระยะ เวลาในการจัดกิจกรรมดนตรีมีน้อยและสั้นเกินไป	3.01	1.21	น้อย	2.78	1.26	น้อย
13. การจัดเวลาเรียนกิจกรรมดนตรีไม่อยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสม	2.60	1.26	น้อย	2.50	1.29	น้อย
14. อื่น ๆ เช่น ขาดผู้มีความรู้ความเข้าใจดนตรีไม่มีหน่วยราชการจัดอบรมด้านดนตรี	0	0	-	2.80	1.60	น้อย

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้ว ปัญหาที่ผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่ามีปัญหามาก คือ ขาดการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ ส่วนปัญหาที่มีน้อยคือ ขาดความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมดนตรีที่สอน ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมดนตรี ไม่มีความมั่นใจว่ามีความรู้พอที่จะสอนนักเรียน มีความ

ยากลำบากในการเลือกกิจกรรมดนตรีสอนนักเรียนอนุบาล ขาดหนังสือตำราทางด้านดนตรีที่ใช้ประกอบการสอน ขาดแคลนแหล่งวิชาที่จะค้นคว้าทางด้านดนตรี ขาดเงินสนับสนุนในการจัดกิจกรรมพิเศษทางด้านดนตรี ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมดนตรีมีน้อยและสั้นเกินไป การจัดเวลาเรียนกิจกรรมดนตรีไม่อยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสม

ส่วนที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นในปัญหาไม่ตรงกันคือยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีสอนและการทำอุปกรณ์เครื่องดนตรี ขาดการส่งเสริมในการศึกษาอบรมการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาล ขาดความรู้ในการประเมินผลกิจกรรมดนตรี ขาดผู้มีความรู้ความเข้าใจดนตรีและไม่มีหน่วยราชการจัดอบรมด้านดนตรี

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับปัญหาของผู้บริหาร และครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา เกี่ยวกับด้านอุปกรณ์และสถานที่

ปัญหาด้านอุปกรณ์และสถานที่	ผู้บริหาร			ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D	แปลความ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ
1. อุปกรณ์การสอนทางดนตรีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.69	1.23	มาก	3.94	1.20	มาก
2. เครื่องดนตรีไม่ได้ขนาดกัวัยของเด็ก	3.08	1.27	น้อย	3.45	1.39	น้อย
3. ขาดแคลนสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ทางดนตรี	3.26	1.36	น้อย	3.30	1.39	น้อย
4. การจัดซื้ออุปกรณ์ทางดนตรีล่าช้าไม่ทันกับความต้องการ	3.06	1.15	น้อย	3.45	1.34	น้อย
5. ขาดความรู้เริ่มในการจัดทำอุปกรณ์ทางดนตรีเอง	3.42	1.18	น้อย	3.44	1.28	น้อย

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ปัญหาด้านอุปกรณ์และสถานที่	ผู้บริหาร			ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D	แปลความ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ
6. ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการรักษาอุปกรณ์ทางดนตรี	2.82	1.14	น้อย	2.91	1.31	น้อย
7. ครูผู้สอนขาดความรู้เกี่ยวกับคุณภาพของอุปกรณ์ทางดนตรี	3.23	1.19	น้อย	3.33	1.28	น้อย
8. ครูผู้สอนขาดความรู้เกี่ยวกับแหล่งในการจัดซื้ออุปกรณ์ทางดนตรี	2.56	1.15	น้อย	2.93	1.31	น้อย
9. ขาดระเบียบและการควบคุมจำนวนและการเบิกจ่ายอุปกรณ์ทางดนตรี	2.43	1.21	น้อยที่สุด	2.92	1.29	น้อย
10. สถานที่ฝึกกิจกรรมดนตรียังไม่เพียงพอและเหมาะสม	3.77	1.28	มาก	3.38	1.35	น้อย
11. ขาดการซ่อมแซมอุปกรณ์ทางดนตรีให้ใช้งานได้	2.97	1.13	น้อย	3.17	1.30	น้อย
12. ไม่มีผู้ช่วยดูแลรักษาอุปกรณ์ทางดนตรีและสถานที่	3.03	1.35	น้อย	3.14	1.35	น้อย

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้วผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่า มีปัญหามาก คือ อุปกรณ์การสอนทางดนตรีมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ส่วนที่มีปัญหาน้อย คือ เครื่องดนตรีไม่ได้ขนาดกับความยาวของเด็ก ขาดแคลนสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ทางดนตรี การจัดซื้ออุปกรณ์ทางดนตรีล่าช้าไม่ทันกับความต้องการ ขาดความรู้เริ่มในการจัดทำอุปกรณ์ทางดนตรีเอง ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการรักษาอุปกรณ์ทางดนตรี ครูผู้สอนขาดความรู้เกี่ยวกับคุณภาพของอุปกรณ์ทางดนตรี ครูผู้สอนขาดความรู้เกี่ยวกับแหล่งในการจัดซื้ออุปกรณ์ทางดนตรี ขาดการ

ซ่อมแซมอุปกรณ์ทางดนตรีให้ใช้การได้และไม่มีผู้ช่วยดูแลรักษาอุปกรณ์ทางดนตรีและสถานที่

ส่วนที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นในปัญหาไม่ตรงกันคือขาดระเบียบและการควบคุมจำนวนและการเบิกจ่ายอุปกรณ์ทางดนตรี และสถานที่ฝึกกิจกรรมดนตรียังมีไม่เพียงพอและเหมาะสม

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับปัญหาของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา เกี่ยวกับด้านบุคลากร

ปัญหาด้านบุคลากร	ผู้บริหาร			ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D	แปลความ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ
1. บุคลากรขาดความรู้ทางปรัชญา ดนตรีในระดับอนุบาล	3.68	1.34	มาก	3.69	1.36	มาก
2. บุคลากรไม่มีวุฒิทางดนตรีศึกษา	4.25	1.18	มาก	3.92	1.34	มาก
3. บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ ในวิธีการสอนดนตรีในระดับ อนุบาล	3.47	1.22	น้อย	3.56	1.35	มาก
4. บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องจิตวิทยาเด็ก	2.38	1.04	น้อยที่สุด	2.73	1.26	น้อย
5. บุคลากรไม่สามารถนำความรู้มา ใช้กับนักเรียนอนุบาลได้	2.44	1.09	น้อยที่สุด	2.63	1.31	น้อย
6. บุคลากรไม่พยายามแสวงหา ความรู้เพิ่มเติม	2.62	1.20	น้อย	2.66	1.29	น้อย
7. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากครู อื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมเสริม ทางด้านดนตรี	2.44	1.12	น้อยที่สุด	2.66	1.30	น้อย

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ปัญหาด้านบุคลากร	ผู้บริหาร			ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D	แปลความ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ
8. ครูผู้สอนอื่น ๆ มักขอเวลากิจกรรมดนตรีไปทำกิจกรรมอื่น	1.95	0.98	น้อยที่สุด	2.34	1.32	น้อยที่สุด
9. มีงานอื่นนอกเหนือจากการสอนมากเกินไป	2.29	1.25	น้อยที่สุด	2.63	1.38	น้อย
10. ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	2.13	1.10	น้อยที่สุด	2.64	1.39	น้อย
11. บุคลากรไม่ทุ่มเทเวลาให้กับงานในหน้าที่เท่าที่ควร	2.44	1.16	น้อยที่สุด	2.44	1.26	น้อยที่สุด
12. อื่น ๆ เช่น ไม่มีครูสอนดนตรีโดยเฉพาะ	0	0	-	2.04	1.37	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้วผู้บริหารและครูผู้สอน เห็นว่ามีปัญหามาก คือบุคลากรขาดความรู้ทางปรัชญาดนตรีในระดับอนุบาล บุคลากรไม่มีวุฒิทางดนตรีศึกษา ส่วนที่มีปัญหาน้อย คือ บุคลากรไม่พยายามแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และปัญหาที่เห็นว่าน้อยที่สุดคือ ครูผู้สอนอื่น ๆ มักขอเวลา กิจกรรมดนตรีไปทำกิจกรรมอื่นและบุคลากรไม่ทุ่มเทเวลาให้กับงานในหน้าที่เท่าที่ควร ส่วนที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นในปัญหาไม่ตรงกันคือบุคลากร ขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการสอนดนตรีในระดับอนุบาล บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องจิตวิทยาเด็ก บุคลากรไม่สามารถนำความรู้มาใช้กับนักเรียน อนุบาลได้ ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากครูอื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมเสริมทางด้าน ดนตรี มีงานอื่นนอกเหนือจากการสอนมากเกินไป ขาดขวัญและกำลังใจในการ ปฏิบัติงานและ ไม่มีครูสอนดนตรีโดยเฉพาะ

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาของผู้บริหาร
และครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา เกี่ยวกับด้านตัวนักเรียน

ปัญหาด้านตัวนักเรียน	ผู้บริหาร			ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D	แปลความ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ
1. นักเรียนไม่สนใจกิจกรรมดนตรี	1.81	0.95	น้อยที่สุด	2.09	1.12	น้อยที่สุด
2. นักเรียนไม่มีเครื่องเล่นดนตรี เพียงพอ เช่น เครื่องประกอบ จังหวะ เครื่องเคาะจังหวะ	2.88	1.21	น้อย	3.21	1.41	น้อย
3. นักเรียนยังเล็กไม่เหมาะสมกับ การเรียนกิจกรรมดนตรี	2.08	1.01	น้อยที่สุด	2.36	1.23	น้อยที่สุด
4. นักเรียนสนใจเกินไปไม่สามารถ ควบคุมได้	2.16	1.10	น้อยที่สุด	2.41	1.15	น้อยที่สุด
5. นักเรียนส่วนใหญ่ชอบนั่งดูไม่ ยอมร่วมกิจกรรมดนตรี	2.04	0.96	น้อยที่สุด	2.37	1.14	น้อยที่สุด
6. ผู้ปกครองนักเรียนไม่ค่อยให้ ความร่วมมือกับทางโรงเรียน	2.09	1.02	น้อยที่สุด	2.31	1.10	น้อยที่สุด
7. นักเรียนสนใจกิจกรรมดนตรีแต่ ผู้ปกครองไม่สนับสนุน	2.05	0.99	น้อยที่สุด	2.32	1.11	น้อยที่สุด
8. นักเรียนมีปัญหาทางด้านจิตใจ (จากครอบครัว)	1.96	0.99	น้อยที่สุด	2.10	1.06	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วผู้บริหารและครูผู้สอน
เห็นว่ามีปัญหาน้อย คือ นักเรียนไม่มีเครื่องเล่นดนตรีเพียงพอ เช่น เครื่อง
ประกอบจังหวะ เครื่องเคาะจังหวะ ส่วนที่เห็นว่ามีปัญหาน้อยที่สุด คือ นักเรียน
ไม่สนใจกิจกรรมดนตรี นักเรียนยังเล็กไม่เหมาะสมกับการเรียนกิจกรรมดนตรี

นักเรียนชนเกินไ้ไม่สามารถควบคุมได้ นักเรียนส่วนใหญ่มชอบนั่งดูไม่ยอม
ร่วมกิจกรรมดนตรี ผู้ปกครองนักเรียนไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน
นักเรียนสนใจกิจกรรมดนตรีแต่ผู้ปกครองไม่สนับสนุนและนักเรียนมีปัญหาทางด้านจิต
ใจ (จากครอบครัว)

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านความคิดเห็น ความต้องการ และข้อเสนอแนะในการจัด
กิจกรรมดนตรีสำหรับเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา

ตารางที่ 16 จำนวนและค่าร้อยละ ของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา
จำแนกตามความคิดเห็นความต้องการและข้อเสนอแนะในการจัด
กิจกรรมดนตรี

ความคิดเห็นความต้องการและข้อเสนอแนะ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมดนตรีที่ควรจัดให้นักเรียนอนุบาลคือ				
การเคลื่อนไหวและจังหวะ	74	96.10	265	97.79
การฝึกให้รู้จักฟังเพลง	69	89.61	242	89.30
การเล่นเครื่องดนตรีง่าย ๆ เช่น				
เครื่องเคาะจังหวะต่าง ๆ ฯลฯ	75	97.40	250	92.25
การร้องเพลงง่าย ๆ	75	97.40	259	95.57
การเล่นเกมประกอบดนตรี	71	92.20	235	86.72
การจัดศูนย์หรือมุมดนตรีใน				
ห้องเรียน	70	90.91	229	84.50
ความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี	62	80.52	188	69.37

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ความคิดเห็นความต้องการและข้อเสนอแนะ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อื่น ๆ เช่นฝึกให้เด็กกล้าแสดงออก				
ได้สัมผัสกับของจริง	1	1.30	7	2.58
ความจริงในวันหนึ่ง ๆ อย่างน้อยควรจะ				
จัดกิจกรรมดนตรี ให้นักเรียนอนุบาล				
ประมาณ				
10 นาที	6	7.79	55	20.29
15 นาที	17	22.08	81	29.89
20 นาที	29	37.66	93	34.32
25 นาที	1	1.30	10	3.69
30 นาที	24	31.17	32	11.81
การจัดกิจกรรมเสริมพิเศษทางดนตรีนอกเหนือ				
จากการเรียนการสอนควรจัด				
การออกกำลังกายประกอบจังหวะ				
ดนตรีตอนเช้าทุกวัน	76	98.70	263	97.05
แนะนำให้นักเรียนรู้จักทำอุปกรณ์เครื่อง				
เล่นดนตรีอย่างง่าย ๆ ในเวลาว่าง	52	67.53	142	52.40
การประกวดแข่งขันทางการขับร้อง				
ภายในชั้นเรียนหรือในโรงเรียน	57	74.03	165	60.86
การจัดให้นักเรียนได้ชมการแสดง				
คอนเสิร์ตบนเวทีกลางแจ้ง	24	31.17	76	28.04
การเปิดสอนพิเศษทางการเล่นเครื่อง				
ดนตรี เช่น เปียโน ระนาด				

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ความคิดเห็นความต้องการและข้อเสนอแนะ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา	
	จำนวน		จำนวน	
	N=77	ร้อยละ	N=271	ร้อยละ
อิเล็กทรอนิกส์	26	33.77	68	25.09
การเปิดสอนพิเศษทางการเล่นเครื่องดนตรีเช่น วาดรูป ปั้นรูปประกอบเพลง ฯลฯ	55	71.43	131	48.34
อื่น ๆ เช่น แล้วแต่ความเหมาะสมของเนื้อหา การเล่านิทานประกอบเพลง	1	1.30	6	2.21
ควรจัดให้นักเรียนอนุบาลเรียนกิจกรรมดนตรี				
กลุ่มละประมาณ				
5 คน	36	46.75	98	36.16
10 คน	20	25.97	112	41.33
15 คน	15	19.48	26	9.59
20 คน	2	2.60	20	7.38
25 คน	1	1.30	3	1.11
อื่น ๆ เช่น จัดพร้อมกันทั้งชั้นเรียน				
จัด 6-8 คน แล้วแต่ความเหมาะสมของเนื้อหาที่ต้องการเน้น	3	3.90	12	4.43
ควรปรับปรุงการเรียนการสอนดนตรีสำหรับนักเรียน				
อนุบาลในด้าน				
กิจกรรมที่สอน	44	57.14	116	42.80
อุปกรณ์และสถานที่	52	67.53	166	61.25
กิจกรรมเสริมหลักสูตร	32	41.56	95	35.06
หลักสูตร	22	28.57	73	26.94

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ความคิดเห็นความต้องการและข้อเสนอแนะ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	N=77		N=271	
บุคลากร	52	67.53	178	65.68
อื่น ๆ เช่น การสนับสนุนของผู้ร่วมงาน และควรมีผู้กวดการดนตรีสอนนักเรียน	0	0	8	2.95
ครูผู้สอนกิจกรรมดนตรีระดับอนุบาลควรมีวุฒิ ทางด้านดนตรีคือ				
ป.กศ.สูงหรือเทียบเท่า	25	32.47	69	25.46
ปริญญาตรี	40	51.95	142	52.40
สูงกว่าปริญญาตรี	4	5.19	10	3.69
อื่น ๆ เช่นไม่จำเป็นต้องมีวุฒิดนตรี เพียงแต่มีทักษะประสบการณ์และความ สามารถ มีวุฒิปริญญาตรีได้แต่ขอให้มี ความรู้ทางด้านดนตรี	8	10.39	50	18.45
ครูดนตรีระดับอนุบาลควรมีความรู้ด้าน				
อนุบาลศึกษา : เข้าใจหลักการจัด				
การศึกษาในระดับอนุบาล	74	96.10	241	88.93
ดนตรีศึกษา	60	77.92	212	78.23
จิตวิทยา : ระเบียบวิธีสอนดนตรี	65	84.42	201	74.17
พัฒนาการทางการเคลื่อนไหว	69	89.61	219	80.81
การจัดทำอุปกรณ์การเรียนการสอน	64	83.12	179	66.05
อื่น ๆ เช่น พัฒนาการเด็ก ความ คิดสร้างสรรค์และเทคนิคการใช้ คำถาม	1	1.30	6	2.21

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ความคิดเห็นความต้องการและข้อเสนอแนะ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	N=77		N=271	
ความต้องการได้รับการอบรมสัมมนาทางการ สอนกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาล				
ต้องการ	74	96.10	266	98.15
ไม่ต้องการ	3	3.90	5	1.85
หน่วยงานที่จัดการอบรมสัมมนา				
หน่วยงานสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เช่น วิทยาลัยครุฑศิลป์ มหาวิทยาลัย ศิลปากรมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมธิราช	13	16.88	50	18.45
หน่วยงานที่ผลิตบุคลากรทางด้าน ปฐมวัยศึกษา เช่น มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยาลัยครู ครูสวนดุสิตและวิทยาลัยครูต่าง ๆ	40	51.95	148	54.61
สำนักงานคณะกรรมการการประถม- ศึกษาแห่งชาติ	60	77.92	174	64.21
สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน	5	6.49	25	9.23
บริษัทดนตรีสยามกลการ จำกัด	31	40.26	93	34.32
หน่วยงานเอกชนอื่น ๆ เช่น สมาคมอนุบาลศึกษา โรงเรียนสอน ดนตรีสมาคมเด็กนานาชาติ อาจารย์ เดือนใจ ศรีมารุต ชมรมไทย- อิสราเอล สมาคมดนตรี เป็นต้น	5	6.49	10	3.69

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ความคิดเห็นความต้องการและข้อเสนอแนะ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อื่น ๆ เช่น สปช. ร่วมกับสยาม- กลการ หน่วยงานสังกัดทบวง- มหาวิทยาลัยร่วม กับ สปช. เป็นต้น	2	2.60	10	3.69
ครูระดับอนุบาลที่จัดสอนดนตรีได้ดี				
ควรมีลักษณะ				
สง่างาม	26	33.77	101	37.27
อารมณ์ดี	72	93.51	248	91.51
รักเด็ก	73	94.81	242	89.30
พูดจาไพเราะ	71	92.21	221	81.55
รู้เรื่องจิตวิทยาเด็กเป็นอย่างดี	71	92.21	226	83.39
อื่น ๆ เช่น มีบุคลิกเหมาะสม				
มีความสามารถมีพรสวรรค์ทาง				
ด้านดนตรี ใจเย็น				
ร่าเริง ร้องเพลงเก่ง เสียงดีและถูก				
ถูกจังหวะแม่นยำ เป็นต้น	11	14.29	29	10.70
ครูสอนระดับอนุบาลควรสามารถเล่นเครื่องดนตรี				
ควรมีความสามารถเล่นเครื่อง				
ดนตรีได้	65	84.42	216	79.70
ไม่จำเป็นต้องมีความสามารถในการ				
เล่นเครื่องดนตรี	10	12.98	44	16.24

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ความคิดเห็นความต้องการและข้อเสนอแนะ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อื่น ๆ เช่น อย่างน้อยการเล่น เครื่องกับจังหวะได้บ้าง สามารถรู้ จังหวะดนตรี อาจมีความจำเป็นอยู่ บ้าง เล็กน้อย เป็นต้น	2	2.60	11	4.06
ความสามารถพิเศษของครูอนุบาลที่เกี่ยวกับดนตรี และจำเป็นต้องมีคือ				
ร้องเพลงได้ถูกต้อง เช่น ในเรื่อง ท่วงนอง เสียง	73	94.81	258	95.20
เล่นเครื่องดนตรีเป็นอย่างน้อย 1 ชนิด	66	85.71	224	82.66
รำละครได้	43	55.84	130	47.97
สร้างอุปกรณ์การสอนทางดนตรีได้	65	84.42	193	71.22
อื่น ๆ เช่น ไม่จำเป็นต้องมี ความสามารถพิเศษ สามารถเคาะ จังหวะได้ถูกต้อง สามารถทำทาง ประกอบเพลงได้ นำเครื่องดนตรีมา ประยุกต์สอนได้ เป็นต้น	3	3.90	18	6.64

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมดนตรีที่ควรจัดให้นักเรียน
อนุบาลนั้น พบว่าผู้บริหารร้อยละ 96.10 และครูผู้สอนร้อยละ 97.79 เห็นว่า
ควรจัดการเคลื่อนไหวและจังหวะ ผู้บริหารร้อยละ 89.61 และครูผู้สอนร้อยละ

89.30 เห็นว่า ควรจัดการฝึกให้รู้จักฟัง เพลง ผู้บริหารร้อยละ 97.40 และครูผู้สอนร้อยละ 92.25 เห็นว่าควรจัดการเล่นเครื่องดนตรีง่าย ๆ เช่น เครื่องเคาะจังหวะต่าง ๆ ผู้บริหารร้อยละ 97.40 และครูผู้สอนร้อยละ 95.57 เห็นว่าควรจัดการร้องเพลงง่าย ๆ ผู้บริหารร้อยละ 92.20 และครูผู้สอนร้อยละ 86.72 เห็นว่าควรจัดการเล่นเกมประกอบดนตรี ผู้บริหารร้อยละ 90.91 และครูผู้สอนร้อยละ 84.50 เห็นว่าควรจัดศูนย์หรือมุมดนตรีในห้องเรียน ผู้บริหารร้อยละ 80.52 และครูผู้สอนร้อยละ 69.37 เห็นว่าควรจัดให้มีการคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี ผู้บริหารร้อยละ 1.30 และครูผู้สอนร้อยละ 2.58 เห็นว่าควรจัดฝึกให้เด็กกล้าแสดงออกและได้สัมผัสกับของจริง

ความจริงในวันหนึ่ง ๆ อย่างน้อย ระยะเวลาของการจัดกิจกรรมดนตรีให้นักเรียนอนุบาล พบว่า ผู้บริหารร้อยละ 7.79 และครูผู้สอนร้อยละ 20.29 เห็นว่าควรจัดประมาณ 10 นาที ผู้บริหารร้อยละ 22.08 และครูผู้สอนร้อยละ 29.89 เห็นว่าควรจัดประมาณ 15 นาที ผู้บริหารร้อยละ 37.66 และครูผู้สอนร้อยละ 34.32 เห็นว่าควรจัดประมาณ 20 นาที ผู้บริหารร้อยละ 1.30 และครูผู้สอนร้อยละ 3.69 เห็นว่าควรจัดประมาณ 25 นาที ผู้บริหารร้อยละ 31.17 และครูผู้สอนร้อยละ 11.81 เห็นว่าควรจัดประมาณ 30 นาที

ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมพิเศษทางดนตรีนอกเหนือจากการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 98.70 และครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 97.05 เห็นว่าควรจัดการออกกำลังกายประกอบจังหวะดนตรีตอนเช้าทุกวัน รองลงมาคือผู้บริหารร้อยละ 74.03 และครูผู้สอนร้อยละ 60.86 เห็นว่าควรจัดการประกวดแข่งขันทางการขับร้องภายในชั้นเรียนหรือในโรงเรียน และที่น้อยที่สุดคือผู้บริหารร้อยละ 1.30 และครูผู้สอนร้อยละ 2.21 เห็นว่าแล้วแต่ความเหมาะสมของเนื้อหาและควรจัดการเล่านิทานประกอบเพลง

ในการจัดให้นักเรียนอนุบาลแบ่งกลุ่มเรียนกิจกรรมดนตรี พบว่า ผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 46.75 เห็นว่าควรจัดกลุ่มละ 5 คน แต่ครูผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 41.33 เห็นว่าควรจัดกลุ่มละ 10 คน รองลงมาคือผู้บริหารร้อยละ 25.97 เห็นว่าควรจัดกลุ่มละ 10 คน แต่ครูผู้สอนร้อยละ 36.16 เห็นว่าควรจัดกลุ่มละ

5 คน มีจำนวนน้อยที่สุดคือผู้บริหารร้อยละ 1.30 และครูผู้สอนร้อยละ 1.11 เห็นว่าควรจัดกลุ่มละ 25 คน

ในด้าน การปรับปรุงการเรียนการสอนดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาล พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 67.53 เห็นว่าควรปรับปรุงด้านอุปกรณ์ และสถานที่ และบุคลากร ส่วนครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 65.68 เห็นว่าควรปรับปรุงด้านบุคลากร รองลงมาคือร้อยละ 61.25 เห็นว่าควรปรับปรุงด้านอุปกรณ์และสถานที่ และน้อยที่สุดคือผู้บริหารร้อยละ 28.57 เห็นว่าควรปรับปรุงหลักสูตร แต่ครูผู้สอนร้อยละ 2.95 เห็นว่าควรปรับปรุงด้านการสนับสนุนของผู้ร่วมงาน และควรมีผู้ฝึกสอนดนตรีสอนนักเรียน

ในด้าน วิชาการสอนทางดนตรีของครูผู้สอนกิจกรรมดนตรี พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 51.95 และครูผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 52.40 เห็นว่าครูดนตรีควรมีวุฒิปริญญาตรี รองลงมาคือผู้บริหารร้อยละ 32.47 และ ครูผู้สอนร้อยละ 25.46 เห็นว่าครูดนตรีควรมีวุฒิ บ.กศ.สูงหรือเทียบเท่า

ในด้าน ความรู้ที่ครูดนตรีระดับอนุบาลควรจะมี พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 96.10 และครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 88.93 เห็นว่าครูดนตรีควรจะมีความรู้ด้านอนุบาลศึกษาโดยเข้าใจหลักการจัดการศึกษาระดับอนุบาล รองลงมาคือผู้บริหารร้อยละ 89.61 และ ครูผู้สอนร้อยละ 80.81 เห็นว่าครูดนตรีควรจะมีความรู้ด้านพัฒนาการทางเคลื่อนไหว

ในด้าน ความต้องการที่จะได้รับการอบรมสัมมนาทางการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาล พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 96.10 และครูผู้สอนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 98.15 ต้องการอบรมสัมมนาโดยผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 77.92 และครูผู้สอนร้อยละ 64.21 ต้องการให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจัดอบรมสัมมนา รองลงมาคือผู้บริหารร้อยละ 51.95 และครูผู้สอนร้อยละ 54.61 ต้องการให้หน่วยงานที่ผลิตบุคลากรทางด้านปฐมวัยศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยาลัยครูสวนดุสิตและวิทยาลัยครูต่าง ๆ จัดอบรมสัมมนา

ในด้าน ลักษณะที่ครูระดับอนุบาลที่สามารถจัดสอนดนตรีได้ดีนั้น พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 94.81 เห็นว่าควรมีลักษณะนิสัยรักเด็ก และครูผู้สอน

ส่วนใหญ่อือร้อยละ 91.51 เห็นว่า ควรมีลักษณะนิสัยอารมณ์ดี รองลงมาคือผู้ บริหารร้อยละ 93.51 เห็นว่าควรมีลักษณะนิสัยอารมณ์ดี และครูผู้สอนร้อยละ 89.30 เห็นว่าควรมีลักษณะนิสัยรักเด็ก แต่มีผู้บริหารเพียงร้อยละ 14.29 และครู ผู้สอนเพียงร้อยละ 10.70 แสดงความเห็นถึงบุคลิกที่เหมาะสมว่าควรมีความ สามารถทางดนตรีมีพรสวรรค์ทางด้านดนตรี ำจเย็น รำเริง ร้องเพลงเก่ง เสียงดี และจังหวะแม่นยำ

ในด้านการเล่นเครื่องดนตรีของครูผู้สอนระดับอนุบาล พบว่า ผู้บริหาร ส่วนใหญ่อือร้อยละ 84.42 และครูผู้สอนส่วนใหญ่อือร้อยละ 79.70 เห็นว่าครูควร มีความสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้ รองลงมาคือ ผู้บริหารร้อยละ 12.98 และครู ผู้สอนร้อยละ 16.24 เห็นว่าครูไม่จำเป็นต้องมีความสามารถในการเล่นเครื่อง ดนตรีและมีผู้บริหารร้อยละ 12.98 กับครูผู้สอนร้อยละ 16.24 เห็นว่าอย่างน้อย ควรเล่นเครื่องกำกับจังหวะได้บ้าง สามารถรู้จังหวะดนตรี

ในด้านความสามารถพิเศษของครูอนุบาลที่เกี่ยวกับดนตรีและจำ เป็น ต้องมีพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่อือร้อยละ 94.81 และครูผู้สอนร้อยละ 95.20 เห็น ว่าครูควรสามารถร้องเพลงได้ถูกต้อง เช่น ในเรื่องทานอง เสียง รองลงมาคือ ผู้บริหารร้อยละ 85.71 และ ครูผู้สอนร้อยละ 82.66 เห็นว่าครูควรเล่นเครื่อง ดนตรีเป็นอย่างน้อย 1 ชนิด

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการเรียนการสอนกิจกรรม ดนตรีระดับอนุบาล

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนร้อยละ 43.68 มีความเห็นว่า เนื่องจาก บุคลากรทางด้านอนุบาลมีจำนวนน้อยมาก และไม่มีความสามารถทางด้านกิจกรรม การสอนดนตรีเท่าที่ควร จึงมีความต้องการให้มีการจัดอบรมสัมมนา การสอนดนตรี สำหรับเด็กระดับอนุบาลเพื่อจะ เป็นแนวทางที่เหมาะสมต่อไป
2. ผู้บริหารและครูผู้สอนร้อยละ 24.14 มีความเห็นว่า ควรจะ จัดให้มีการสอนกิจกรรมดนตรีระดับชั้นอนุบาลโดยเฉพาะ
3. ผู้บริหารและครูผู้สอนร้อยละ 24.14 มีความเห็นว่า ในด้าน อุปกรณ์และ เครื่องดนตรีควรจัดให้มีพอเพียงรวมทั้ง เครื่องดนตรีไทยด้วย จัดให้มี

งบประมาณในการซ่อมเครื่องดนตรี ควรซื้อเครื่องดนตรีง่าย ๆ ให้เด็กได้จับต้อง เล่นมากพอที่เด็กจะได้รับความรู้พร้อม ๆ กันประมาณ 5-10 คน ควรจะมีเครื่องดนตรีอย่างน้อย 1 ชิ้น เช่น เปียโน ไวโอลินห้องเรียนและควรจัดให้มีห้องดนตรี โดยเฉพาะ

4. ผู้บริหารและครูผู้สอนร้อยละ 19.54 มีความเห็นว่าควรปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลโดยกำหนดให้มีกิจกรรมดนตรีไว้ด้วย

5. ผู้บริหารและครูผู้สอนร้อยละ 41.38 มีความเห็นว่า ควรจัดให้มีเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมดนตรีในด้านการผลิตสื่อ เทคนิควิธีการสอนอย่างละเอียดสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน และควรจัดให้มีวิทยุทัศน์เกี่ยวกับ กิจกรรมดนตรีระดับอนุบาล เพื่อเผยแพร่ให้โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดที่เป็น ศูนย์พัฒนา การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาได้นำมาศึกษาหาความรู้และ เผยแพร่ต่อไป

6. ผู้บริหารและครูผู้สอนร้อยละ 10.34 มีความเห็นว่าสถาบันที่ผลิตครูผู้สอนระดับอนุบาล ควรคำนึงถึงความสามารถในการเล่นเครื่องดนตรีได้ ของครูที่จบการศึกษาด้านอนุบาล โดยเฉพาะ เครื่องดนตรีสำหรับเด็กระดับ อนุบาล อาจจะทำให้เรียนเป็นวิชาโท (บังคับ) ทางด้านดนตรีสำหรับเด็กอนุบาล ประกอบทั้งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรสอบถามโรงเรียน อนุบาลประจำจังหวัดของแต่ละแห่ง ว่าต้องการครูสอนเฉพาะด้านอะไรบ้าง ทาง โรงเรียนอนุบาลจึงจะมีครูที่เก่งเฉพาะด้าน สอนนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารควรเห็นความสำคัญอย่างมากในการสอนกิจกรรมดนตรีในระดับชั้น อนุบาล